haftalık paldır kültür dergisi

7

HAYVAN

28 Mart Cuma • Sayı:2003/07 • Fiyatı:800.000TL.(KDV Dahil)

FATOŞ

MELİKE

NURİ

Her Şey O Kadar Kötü ki Kötü Adam Bile Sempatik Kaldı

Akşamsefası

İnsanlar
genellikle yaşadıkları
hayatla özdeşleşirler.
En rahatsız edici, en acı şeylerle
karşılaşsalar bile bir süre sonra genel
özdeşleşme eğiliminden ötürü
o durumla da özdeşleşirler.
Ve rahatsız edici nitelik yok olur.
Oysa gerçekte rahatsız edicilik vardır.
Fakat bunu yaşayan artık fark edemez.
Bir benzetmeyle bu durumu
şöyle anlatabiliriz: Ayak, ter, osuruk,
sıkıştırılmış hava kokan bir odaya ilk
girişimizde odanın pis havasını hemen
fark ederiz. Fakat bir süre sonra
kokuya alışırız. Oysa hep içeride olan,
bu havanın içinde olan, bu kokuyu
fark etmez. Fark edebilmesi için,
odadan temiz havaya çıkıp
geri dönmesi gerekir.

YILMAZ GÜNEY

Oynat Hayatcığım

METÜST

ALOOOOO! HAYVAN'dan Arıyoruz

EVREN BARIN

Alo, RadikalKitap mı?
- Evet, ben Cem Erciyes.
İki yaşına girdiniz, kutlarız. Proje nasıl doğmuştu?
- Teşekkürler... Böyle bir proje Radikal'e hep gerekliydi. Ancak belli bir zaman geçmesi gerekiyordu. Kendimize güvenimizi, yayın dünyasına güvenimizi pekiştirdikten sonra bu işe giriştik. Radikal'ın kimliği için normal bir şey bu. Malum kitaba, sanata meraklı insanların okuduğu bir gazete. Gazeteye bir ek tirajı oluyor mu?
- Oluyor tabii. Tepkiler çok olumlu. Doğrusu biz de çok uzun bir düşünme sürecinden sonra dergiyi çıkardık. Daha sonra dergi kendiliğinden değişti, biraz daha toparlandı. Ama çıkardığımız ilk günden beri çok beğenildi. Dergiyi olabildiğince gazetecilik hislerimizi harekete geçirerek hazırladığımız için yayın dünyasında ne var ne yok yansıtıyoruz, bu da insanların hoşuna gidiyor.
Bir sayıda kaç kitabı tanıtıyorsunuz?
- 30 ile 60 arasında değişiyor.
Devamlı kimler yazıyor?
- Necmiye Alpay, Nur İçözü, Baki Erdoğan, Murat Batmankaya, Celal Üster. Arada bir yazanlar da var.
Daha nice yıllara...
- Size de iyi yayınlar, ilginiz için teşekkür ederiz...

Alo, Dr. Martinez ile mi görüşüyoruz?
- Benim, buyrun.
Yeni kitabınız çıktı, hayırlı olsun.
- Sağolun, 'Ben Diyorum ki' ismiyle Aram Yayınları'ndan çıktı...
İçeriğinden söz eder misiniz?
- Ben mizahla uzun süreden beri ilgileniyorum. Güncel konularla ilgili, değişik gazetelerde yazdığım yazılardan oluşuyor. Mizahım politik ve muhalif.
Yayınlanmamış yazılar var mı?
- Evet, birçoğu yayınlanmamış yazılardan oluşuyor.
Yayınlanmış yazıları da tekrar ele aldım, güncelleştirdim.
Dr. Martinez gerçek isminiz mi?
- Hayır, gerçek ismim Veteriner Gonzales. Ama Meksika'da memur olduğum için, 654 sayılı yasaya göre gerçek ismimi kullanamıyorum.
Kitabınız kaç sayfadan oluşuyor?
- Aslında 620 sayfa. Ama memur olduğum için 654 sayılı yasaya göre, ulan sayamadım hakikaten, dur bir sayayım ben sizi ararım...
Teşekkür ederiz...
- Amigos, dansöz nez.

Alo, tiyatro yönetmeni Emre Koyuncuoğlu ile mi görüşüyoruz?
- Evet, benim.
Bu sezon hangi oyunu sahneleyeceksiniz?
- Özen Yula'nın yazdığı "Kırmızı Yorgunları" isimli oyunu İzmit Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatroları'nda sahneleyeceğiz. 17 nisan saat 20:00'de prömiyer yapıyoruz.
Oyunun konusundan bahseder misiniz?
- 1950'lerde Türk pop kültürünü belirleyen bazı öğeleri, 2000'li yılların şehirli insanının kayıp kimliğini anlatıyor.
Hangi oyuncular yer alıyor?
- Oyuncularımız, Suna Selen, Bengi Heval Öz, Esra Bezen Bilgin, Barış Falay, dekor tasarımı Efter Tunç, ses tasarımı elektronik müzik bestecisi Erdem Helvacıoğlu, ışık tasarımı Yaşar Demirkan'a ait.
Reji için söylemek istedikleriniz?
- Oyunda kullanılan oyunculuk, dekor, kostüm, ışık tasarımı, müzik tamamen reel dünyanın dışında belli bir atmosfer yaratılması için kavramsal olarak kullanıldı. Ne kadar gerçekçi, bir tekst tiyatrosu olarak gözükse de aslında tamamen kavramsal bir çalışma.
Teşekkür ederiz.
- Ben teşekkür ederim.

Alo Tıp Kurumu mu?
- Evet, ben Genel Sekreter Ali Rıza Üçer.
İlaç boykotuna başlamışsınız...
-Evet, ABD ve İngiltere'nin Irak'a saldırması, ilaç şirketlerinin aynı zamanda bu ülkelerin şirketleri olması nedeniyle boykot ediyoruz. Irak'ta milyonlarca insan bombalanırken bu iki ülkeye destek diğer ülkeler ve ortakları kapsamındaki ilaç şirketlerinin ilaç listelerini çıkarttık. Karşılıkları olması şartıyla ABD ve İngiltere kökenli ilaçları yazmıyoruz.
Boykota katılan başka dernekler var mı?
- TÜKO - DER var. Petrol ürünleri ve sözkonusu şirketlerin diğer ürünlerini satın almamak için boykot çağrısı yaptı. Biz de meslektaşlarımıza duyuruyoruz. İnternet aracılığıyla bir iletişim ağı kurduk.
Eklemek istediğiniz bir şey var mı?
- Her sektörde boykotun gerçekleştirilmesi lazım. Bunlar ufak eylemler gibi gözüküyor. Ama önemli.
Peki, teşekkür ederiz.
- Ben teşekkür ederim, iyi yayınlar.

Alo FLU dergisi genel yayın yönetmeniyle görüşebilir miyiz?
- Buyrun ben Serek Cihan.
Fanzin fikri nerden çıktı?
- Kırk fırın ekmek yememiz gerekmiyor dergi çıkartmak için. Fanzinle edebi bir kimlik edinmek, alan açmak istiyoruz kendimize. Edebiyat bekçilerine kafa tutan, onlar dışında da bu işle ilgilenen bir damar olduğunu anlatmak için fanzin çıkarıyoruz.
Kaç kişisiniz?
- 2 kişiyiz, Arap Birliği gibi işe yaramayan bir de yayın kurulumuz var.
Dağıtımı nasıl sağlıyorsunuz?
- Kendi cebimizden finanse ediyoruz dergiyi.
5. sayımız 10 Mart'ta çıkıyor. 100 adet basılıyor genelde.
Yayın periyodunuz nedir?
- Demlendikçe çıkıyoruz. Duruma göre değişiyor.
Teşekkür ederiz.
- Biz teşekkür ederiz...

Akşamsefası

Kuşların tam da bugünlerde güneyden kuzeye göç ettiği ve yollarının Irak'tan geçtiğini bildiğimden bir anda yaşadığım paniği anlatamam.

Savaş Bitmeyecek

PANTER EMEL

Savaşa kilitlenen dünyada, bütün söylemler savaşta kaç kişinin öldüğü veya esir alındığıyla ilgili. "Kaç bomba atıldı, kaç uçak düştü. Tanklar ne kadar mükemmel, dünya devletlerine bunlardan nasıl satarız, ne kâr ederiz" gibi reklam açıklamaları.

Hiç duydunuz mu 'bu seyreltilmiş uranyum ya da nükleer başlıklı füzeler doğayı ne hale getiriyor, ne kadar canlıya maloluyor'. Uçakların görme alanını kapatmak için ateşe verilen petrol kuyularının atmosferde meydana getirdiği kirlilik, kimsenin umurunda değil.

Kuşların tam da bugünlerde güneyden kuzeye göç ettiği ve yollarının Irak'tan geçtiğini bildiğimden bir anda yaşadığım paniği anlatamam. Bu neredeyse tümünün neslinin yok olması anlamına gelebilir. Çünkü göç mevsimi ya, hepsi yola çıkmış. "Orada savaş var, biz Şattülarap'tan dolaşalım" diyecek halleri yok. Aklıma gelen herkesi aradım, bir şeyler yapılmalıydı. Bekir Coşkun "hemen yazıyorum" diyerek "Durun Kuşlar Uçmayın Durun" başlıklı bir yazı yazdı. Ne yazık ki medyada doğayla ilgili veya bu anlamda çaba gösterecek kimse yok.

Savaşın hemen bitmesi isteniyor, doğal olarak.

Ancak büyük bir çoğunluk bu talebini yinelerken sanki savaşın bitmesiyle, yıkımın, görünen hasarın toparlanmasıyla, yaralıların tedavi edilmesiyle barış süreci yaşanacak sanıyor. Bu savaş yüzyıllar boyu sürecek.

Ateşli silahların, bombaların susması, savaşın bittiği anlamına gelmiyor. Çünkü toprağın, yüzlerce tür canlının maruz kaldığı şiddet ve katliam etkileri belki de hiç silinmeyecek. Doğası yok edilmiş dünyada insanların yaşamasının mümkün olmadığını, ahlaki nedenlerle değilse bile kendileri için anlasalar. Bir anlasalar.

'Emir-itaat' ilişkisinin nasıl saldırganlığa dönüştüğünü görüp, ülkelerini ve dünyayı daha iyiye götürmek için kurallara uymadan, düzen yerine 'adalet', onursuz bir suskunluk yerine 'hayır' diyebilseler.

Yoksa bu bir kolektif intihar mı?

Çalıkuşlarına Tecavüz

AYLA ÖNDER

Pes doğrusu, bu kadarı da olmaz dedik geçen hafta. İki genç kızın öğretmenlik yaptıkları Urfa'da gördükleri muamele dehşet. Sen ideallerin için bir köyde öğretmenliğe başla. Bir "Çalıkuşu" misali ada kendini köy çocuklarına. Sonra bir gece, köyün altı "er" kişisi senin evini bassın, elindeki bıçağı dayasın boynuna, altısı birden tecavüz etsin. Hem de okuttuğun çocukların ağabeyleri, babaları olsun bunlar. Kirliliğin bu kadarı da olmaz doğrusu. Erkek egemen toplum da olsa, biz en azından "öğretmen hanıma" bunu yapmazlar diye umardık. Çocuklarını okutan bu kadınlara belki cesaret edemezler diye düşünürdük. O yüzden şaşkınız.

Bu arada, saldırıyı yapanlara çok öfkeliyiz ama onlara "hayvan" diyenleri de kınıyoruz. Hayvanlar bunu hiç yapmadı çünkü! Silahlı çatışma ve savaş dönemlerinde kadınlar bunu çok sık yaşıyor ama hayvan belgesellerinde böyle bir şeye hiç rastlamadık. Bu açıkça savaşın puslu ortamından yararlanıp, penisleri de silah haline dönüştürmek değil mi? Savaşın kuralsız zemininde kadınları savaş ganimeti gibi görenler penislerini bir silah olarak kullanabiliyorlar maalesef.

Olayın takipçisi olalım ve mahkeme süresince tecavüz ve şiddet mağduru bu kadınların yanında duralım. Daha fazla yorum kaldırmayan bu olayla ilgili olarak sizlere mahkeme gününü de duyuracağız.

Halfeti'nin Yukarı Göklü Beldesi'nde, evini bastıkları 2 kadın öğretmene tecavüz eden 6 sanık tutuklandı. Öğretmenlere sahip çıkamayan yöre halkı, imza toplayıp sanık ailelerinin beldeyi terk etmesini istedi.

GÜNÜN HABERİ

ŞANLIURFA'nın Halfeti İlçesi'ne bağlı Yukarı Göklü Beldesi halkı, 2 öğretmene yapılan tecavüzün utancını yaşıyor. Ailelerinden ayrılıp çocuklara ışık olmak için gelen, canları ve namusları kendilerine emanet iki bayan öğretmene sahip çıkamayan belde halkı, şimdi 6 tecavüzcünün ailelerinin beldeyi terk etmesi için imza topladı. Olay geçen perşembe gecesi saat 03.00 sıralarında meydana geldi.

Beldeyi terk ettiler

İlköğretim okulu öğretmeni S.E. ile lise öğretmeni F.K., birlikte kaldıkları evde uyurken 6 kişinin saldırısına uğradı. Eve terastan giren Mehmet Emin Sungur (25), kardeşi Mustafa Sungur (24), Deniz Dündar (18) ve Necmettin Güneri (18) ile 16 yaşındaki M.A. ve 17 yaşındaki M.S.'yi karşılarında görünce ne yapacaklarını şaşıran iki öğretmenin çığlıklarını duyan olmadı. El ve ayaklarını bağlayıp ağızlarını bezle kapattıkları iki öğretmeni ayrı odalara götürüp, boğazlarına bıçak dayayarak tecavüz eden saldırganlar, cep telefonlarıyla paraları alarak kaçtılar. Yaşadıkları dehşetten saatlerden sonra kendilerine gelen iki öğretmen çiftçi çözmeyi başardı. Bulduklan ilk arada Halfeti İlçesi'ne gelip, doğruca Emniyet Müdürlüğü'ne giden iki öğretmen yaşadıklarını anlattı. 20 günlük rapor alan öğretmenler ailelerinin yanına döndü. Öğretmenlerin ifadesi doğrultusunda önce Mehmet Emin Sungur yakalandı, sonra diğerleri tek tek ele geçti. Gözaltına alınan 6 sanık, sorgularının tamamlanmasından sonra sevk edildikleri adliyede tutuklanarak cezaevine konuldu.

DHA ekibine saldırdılar

İki öğretmenin kaldıkları eve gece baskın yapan 6 zorbanın tecavüzüne uğraması eğitim camiasında ve kamuoyunda ücretle karşılanırken, Doğan Haber Ajansı Şanlıurfa Bürosu'ndan bir ekip dün sabah olayın geçtiği Yukarı Göklü Beldesi'ne gitti. DHA ekibine tepki gösteren bir grup fotoğraf çekilmesini engelledi. Yaşanan gerginlik sonucu DHA ekibi, Halfeti İlçesi'ne jandarma korumasında döndü.

Mehmet HARBUDCU
Vedat ÇUBUK /ŞANLIURFA, (DHA)

Petrolüme Sahip Olabilirsin, Ama Ruhuma Asla...

GÜLAY BATUR

Aksamsefası

Fatoş Güney ve Melike Demirağ... İki eski dost, iki eski yol arkadaşı. Yılmaz Güney sayesinde tanışmışlar. Yıllar sonra Hayvan için bir araya geldiler.

Hiçbir Zaman Annelerimizin Kızları Olmadık

İlk Tanışma

Melike Demirağ: Biz ilk olarak Arkadaş filminde tanıştık Fatoş'la.

Fatoş Güney: Arkadaş filminden önce tanışmıyorduk değil mi! Hakikaten o zaman tanıştık. Yılmaz(Güney) Ecevit'in affıyla Selimiye'den çıktıktan sonra Arkadaş filmini çekmek için hazırlıklarına başladı. Yılmaz'ın çalışmaları gözlemcilik üzerine dayalı olduğu için Bayramoğlu'na gitmişti. Orada biraz çekim yapmışlardı.

M.D.: Bayramoğlu'nda küçük bir kızla başlamışlar çekmeye. Sonra Yılmaz abi o küçük kızın babasını ikna edememiş, Azra Balkan filmde oynatılacak küçük kızın babasının izin vermemesi üzerine Yılmaz abiye, "Turgut(Demirağ) abinin kızı var. Onu oynatabiliriz" demiş. Yılmaz abi ile babam çok eskiden tanışıyorlarmış.

F.G.: Yılmaz sinemaya ilk olarak Melike'nin babasının yanında başlamış. Turgut Demirağ'ın yanında film falan taşıyormuş ilk başladığında.

M.D.: Babamla aralarında güzel bir diyalog vardı. Azra Balkan beni söyleyince, hayal meyal hatırlamış beni. Sonra gelip Levent'teki evde beni gördü ve kafasındaki role çok uydum. "Tamam" diyor, ama ondan sonra da babamla cebelleşmeye başlıyor.

F.G.: Ne demişti baban, onu da söylesene.

M.D.: "Kızımı senin kötü emellerine alet edemem" demiş. O da "Yok abi, onu olduğu gibi koyacağım" diyor. Bir hafta, on gün uğraştı ve babamı ikna etti bir şekilde. Ben de çok istiyordum. Sonra çekimler başladı. Çekimlere Fatoş da geliyordu, orada karşılaştık ve tanıştık.

F.G.: Evet, Kıyıkent'te çekimlerde karşılaşmıştık. Bir çekim esnasında tanıştık.

M.D.: Çekim yapılacak, 'motor' dendi, bir baktım arkada bir kadın duruyor. Zaten duyuyordum hep Fatoş'u. Hoş, güzel bir kadın diye anlatıyorlardı. Baktım arabadan indi, üzerinde son moda fırfırlı çingene elbiseleri... Bende de aynısı vardı.

F.G.: İkimizde son moda giyinmiştik, bakımlıydık.

M.D.: Aslında ben son moda giyinmek istemiyordum. Çok da giyinmiyordum. Çünkü ruhumda hep bir aykırılık vardı. Mesela ikimiz de hiçbir zaman annelerimizin kızları olamadık.

Yılmaz Üst Başa Özen Gösterirdi

M.D.: Ben pek giyimi önemsemiyordum. Özellikle Arkadaş filminden sonra çok şöhret olmuştum. Fakat gündelik kıyafetlerle çıkıyordum dışarı. Annem hep isyan ederdi, kızım nasıl böyle çıkarsın diye. Yani bakımsız, kalın kaşlarla gezdiğimiz bir dönemimiz de oldu.

F.G.: Benim pek öyle olmadı. Çünkü Yılmaz bakımsızlığı sevmiyordu. Bana çok kızardı öyle durumlarda. Sürekli bakımlı ve yeni giyinmemi isterdi. Derdi ki, "Benim babam çiftçiydi, ama tarlada çalıştıktan sonra gelir, tertemiz yıkanır ve temiz elbiseler giyer, öyle bir köşeye çekilir, otururdu." Kendisi de hep öyle yapardı. Hiçbir zaman Yılmaz'ı paspal göremezdiniz. Çevresindeki çocuklara da sürekli bunu tembihlerdi. "Gidin temiz giyinin, kıyafetinize dikkat edin" derdi. Hatta onun kaybından sonra cenazesinde Fahrettin bana dedi ki, "Ben damatlıklarımı giyip geleceğim." Hakikaten öyle yaptı, evlendiği gün giydiği elbiselerle geldi. Yılmaz'ın bu yönü olduğu için ben hep bakımlı, iyi giyinmiş kaldım.

Aynı Sınıftan Geliyorduk

M.D.: Ben ilk görüşte fark ettim onu. Çünkü bana çok benziyordu, duruşu, giyimi.

F.G.: Bende şöyle bir şey oldu Melike'yi ilk görünce. Bir kere aile kökenlerimiz aynıydı. Aynı kültürün, aynı sınıfın insanlarıydık. Zaten Yılmaz Arkadaş filminde canlandırdığı tipi de benden yola çıkarak canlandırmıştı.

M.D.: Evet, Fatoş da uyuyordu o tipe. Çünkü o da zengin bir aileden, üst bir sınıftan geliyordu. Ama tabii karısını oynatamaz ya, o yüzden de arayışa girmiş.

F.G.: Yılmaz'ın kafasındaki tip, dünyadan habersiz bir bülbül kuşuydu. İkimiz de uyuyorduk o tanıma.

M.D.: Zaten o rol ve o filmle beraber Yılmaz abi bana dünyayı hatırlatmıştı ve bu yüzden babam çok kızıyordu ona. Ben o zaman 18 yaşında, dünyadan habersiz bir genç kızdım. O rolle beraber çok şey öğrendim, ondan sonra da Şanar'la (Yurdatapan) olan beraberliğimin de etkisiyle yeni bir yol seçtim kendime.

Biz Bir Tercih Yaptık

M.D.: Arkadaş filmi ve Şanar'la olan beraberliğim gerçekten yeni bir boyuta taşımıştı beni.

F.G.: Ama kendine de haksızlık etme, demek ki sende de yapısal bir şey varmış. Sen o kapıdan girdiğin gibi çabucak tüyebilirdin de.

M.D.: Olabilir belki ama bir insana olan sevgisel bağlılığımın da etkisi vardı.

F.G.: Bence sadece sevgi yeterli değil böyle bir tercih için.

M.D.: Değil tabii. Bu bir tercihti. Biz Fatoş'la bir tercih yapmıştık. Çok iyi giden, çok rahat olan aile yaşantımıza rağmen yeni bir hayat seçmiştik. Zaten o zaman çok konuşuyorlardı. "Fatoş ve Melike halkla alay ediyorlar, bunlar zengin kızları, ne işleri var bu tarafta" diye. Halbuki biz bilinçli bir tercih yapmıştık. Mesela biz birer işçi kızı olsaydık, zaten mecburen bu hayatın içinde yer alırdık, ama öyle değildi, varolan bir hayatı bırakıp yeni bir hayatın içine girdik.

F.G.: Ondan sonra birbirimizin yüreğinde yer aldık ama bu hayatın içinde pek bir araya gelme fırsatımız olmadı. Çünkü ayrı yerlere savrulduk.

M.D.: Yılmaz abinin yurtdışı olayı başladı. Talihsiz olaylar geldi başına. Biz iyi bir aile olmuştuk. Fatoş benim kalbimde vardı hep ve biliyordum ki, ne zaman başıma bir şey gelse Fatoş hemen gelir.

F.G.: Aslında uzak ama çok yakındık. Ne zaman ben istesem Melike hep yanımda olmuştur. Yılmaz Güney'in anıt mezar faaliyetinde, Güney Vakfı'nın çalışmalarında ve Yılmaz Güney'e ilişkin her şeyde her zaman en önde koşmuştur Melike. Karşılıksız olarak her yere koşturdu ve çok yorucu günlerdi o günler. Mesela yurtdışında dört şehirde birden üst üste Yılmaz Güney geceleri olmuştu, hepsine de koşmuştu.

M.D.: Çok keyifli günlerdi o günler. Büyük bir heves ve keyifle çalışıyorduk.

Olağanüstü Bir Deneyim: Sürü

F.G.: Sürü filmi de Melike için iyi bir deneyim oldu aslında.

M.D.: Evet, Sürü inanılmaz bir deneyimdi. Ben fuardaydım o sıralar. Şanar'la beraber Yılmaz abiyi ziyaret edelim dedik, İzmit cezaevine gittik, o da dedi ki, "Ben seni gökte ararken yerde buldum." Meğer Sürü'nün senaryosunu bitirmiş, beni arıyormuş. Ama Sürü'deki rol o kadar farklı ki, ben ürküyorum. Beceremem diyorum. Ben hayatımda hiç köy görmemiş bir insanım.

F.G.: Bu arada Melike'nin ne kadar değerli ve becerikli bir oyuncu olduğuna dikkat çekmek istiyorum. Yılmaz bunu farketmişti.

M.D.: Aslında Arkadaş filminde çok da bir beceri göstermedim. Çünkü orada kendimi oynadım. Ama Sürü öyle değildi, orada gerçekten bir beceri istiyordu. Arkadaş bir dönemdir ama Sürü benim oyunculuk yeteneğimi gösterebildiğim bir filmdir.

F.G.: Arkadaş'ta herkes sana aşık olmuştu. Sürü'de bunu aştın.

M.D.: Evet, çünkü Arkadaş filminde kafalarındaki kadını canlandırıyordum. Bir idol olmuştu ve herkes aşıktı gerçekten. Bana şimdi bile diyorlar, filmde hepimiz sana aşıktık, çünkü bizim ulaşamadığımız bir tipi canlandırıyordun diye. Sürü filmindeki rolü ilk başta kabul etmeyi düşünmüyordum. Ama sonra senaryoyu okudum ve rolü kimseye kaptırmamaya karar verdim. Çünkü Arkadaş filminden sonra dört yıl

Melike Demirağ: Fatoş, Yılmaz Güney'in dul karısı olarak baskı altında tutuldu. Ben çok rahat kafa tutabildim bu tür bakış açılarına. Çünkü konumlarımız farklıydı.

Fatoş Güney: Ben ölseydim ve Yılmaz yaşasaydı, benim yaşadıklarımı yaşamayacaktı. En ilerici insanlar bile, feodal bir şekilde yaklaştılar hep. Halen bir otosansürüm var içimde.

geçmişti ve bu dört yıl da ben değişmiş, bambaşka biri olmuştum. Arkadaş'taki Melike ile Sürü'deki Melike arasında çok fark vardı.

F.G.: Sürü çok başka bir olaydı çünkü. Bambaşka ortamda, çok zor koşullarda çekilecekti. Melike'nin rolü de onun yaşamına hiç mi hiç uymuyordu.

M.D.: Siirt'in Pervari ilçesinde bir dağ köyü seçilmiş çekim için. Ben Siirt'te otelde kalırım sanıyorum; dediler ki, "Kızım sen dağlarda kalacaksın, filmi orada çekeceğiz." Sonra bir buçuk ay çok zor koşullarda, dağ köylerinde, çadırlarda geçirdik. Ama hayatımın en güzel günleriydi. O günlere dönmeyi çok arzuluyorum. Çok iyi bir ekiptik. Zeki Ökten bana çok yardımcı oldu. Tarık'la film boyunca hiç anlaşamadık. Tuncer'le ve Yaman'la iyi anlaşıyorduk. Filmde çok doğal oynadım ve benim içimdeki o köle kadın ortaya çıktı. Ben çok yumuşak gözükürüm ama aslında çok kavgacı ve mücadeleciyimdir. Bir tarafım kadın erkek ilişkilerinde, inanılmaz verici, karşılık almadan veriyor hep. Bu yanım Sürü'deki rolümle ortaya çıktı.

F.G.: Çok zor koşullarda çekilmiş bir filmdi ve ekibin başarısı inanılmazdı. Gerçekten çok güzel bir iş becermişlerdi.

M.D.: Koşulların kötülüğü anlatılamaz. Bizim Tarık'la bir yatak sahnemiz vardı. Yatakta birbirimize sarılmışız, bütün çadırlardaki köylüler toplanmış bize bakıyorlar. Dağılmıyor, sarılmadan sonraki sahneyi bekliyorlar. Böyle şey olur mu? Her şeye rağmen kamera arkası çok güzeldi. Ama ne yazık ki o zamanlar imkanlar, kamera arkasını çekmek için el vermiyordu. Yoksa inanılmaz bir belgesel çıkardı o çekimlerin kamera arkasından. Bir de orada yaralandım. Bir sahnem vardı. Ağır bir yük taşıyorum. Bana dediler ki, çalıların arasına boş bir şey doldur ki, rahat kaldırabilesin. Bende yüz ifadelerim gerçeğe yakın olsun diye ağır bir yük taşımak istiyorum ve çalıları bağlayıp, hop diye kaldırıp sırtıma vurdum. O an bir ses geldi ama acı falan hissetmedim. Sonra gece yarısı bir uyandım, bir kanama vardı, ben sabaha kadar zor dayandım ve düştüm bayıldım. Benim çok ateşim çıktı, banyo yok, tuvalet yok. Ben yatıyorum, onlar "Şehirli kız, bayıldı falan" diye yorum yapıyorlar. İlaç yok, ölebilirdim yani kanamadan. Üç gün sonra Şanar ilaçlarla geldi, öyle kurtuldum.

F.G.: Biliyorsunuz, o filmin bütçesi çok zor şartlarda denkleştirildi. Yılmaz bütün imkanlarını seferber etti, hapiste koğuşlardan para toplandı. Mahkumlar arasında bir dayanışma örneği sergilendi.

M.D.: İnsan şimdi bakınca gurur duyuyor. İyi ki de varmışım o filmde diyorsun. Sürü'den sonra o kadar çok film teklifi aldım ki, haddi hesabı yok. Benim müzik tarafım da olduğu için, kendimi tutabildim ve teklifleri reddettim. Yılmaz abi bana sürekli, "Sen sınıf değiştiremezsin. Geldiğin yere dönersin, tekliflere daha fazla dayanamazsın" derdi. Bu da bende bir inat yaptı ve direndim.

F.G.: Melike, Arkadaş'tan sonra çok şöhret oldu. Ve gerçekten de çok büyük teklifler aldı. Ama ona rağmen sağlam bir duruş sergiledi ve o tekliflerin hepsini geri çevirdi.

M.D.: Orada sağlam durdum, çünkü o boşlukta kalan yönümü müzikle dolduruyordum. Bir de Yılmaz abinin, "Sen sınıf değiştiremezsin" demesi ben de acayip inat yapmıştı. Sürü'den sonra Yılmaz abi, "Aferin, sağlam çıktın" dedi.

1980 ve Sürgün

M.D.: Daha sonra 12 Eylül oldu ve dışarı çıktım. Ben artık Türkiye ile gemileri yakmıştım. Yol için Yılmaz abi bana çok haber gönderdi, ama ben geri gelemezdim. Sonra onların da yurtdışı olayı oldu. Yurtdışında fazla görüşemedik, çünkü onlar Paris'te ben Almanya'daydım. Yurtdışında acayip şeyler yaşadık. Bir sabah kalktık Hürriyet bir manşet atmış. Yunanistan Kültür Bakanı Melike Demirağ'ı Yunanistan'a davet etti ve Melike Demirağ Yunan vatandaşlığına geçti. Günaydın muhabiri bir tanıdığımız da bizi arıyor sabah erkenden, "Melike niye bize haber atlattın, bize söyleseydin ya" diye. Ben Yunanistan'a birkaç ay evvel konser vermeye gitmiştim ve dönmüştüm. Bütün mevzu o. Habere göre benim adım Nina Harvarya olmuş. Araştırdılar bir PTT memuresinin adı çıktı. Meğer rehberden rastgele seçmişler bu ismi ve haberi uydurmuşlar. Bir şey uyduruyorlardı, karalıyorlardı ve sana tekzip hakkı bile tanımıyorlardı. Sonra yıllar geçti, Türkiye'ye dönme konusu geldi gündeme. Ama Alman pasaportuyla geleceğiz tabii. Çünkü zaten Türkiye vatandaşı değiliz, vatandaşlıktan çıkarılmışız. Hürriyet gazetesi, dönmemize yakın bir zamanda tekrar aradı ve röportaj yapmak istediklerini söylediler. "Hayır" dedim, "siz yeteri kadar bizi karaladınız, şimdi ne oldu ki, tekrar arıyor sunuz?" "O zaman öyle gerekiyordu" demez mi? En çok da buna gıcık oluyorum. En ağrıma giden laftır. Ailemi, beni, sevenlerimi karalıyorlar ve o zaman öyle gerekiyordu diyorlar. Çünkü o dönem ailemde çok çekti, onlara pasaport vermiyorlardı mesela.

F.G.: Aynı şeyleri ben de yaşadım. Benim de aileme pasaport vermediler. Onları da çok süründürdüler. Benim ailemi, Yılmaz'ın ailesini, tanıdıkların hepsine çektirdiler. Yılmaz'ın annesine inatla pasaport vermediler ve zavallı kadın oğlunu göremedi. Ben ne şarkıcı ne oyuncuydum, yedi buçuk yıl Yılmaz'ın ardından gönüllü sürgün hayatı yaşadım, dönebilirdim. Hakkımda bir şey yoktu, ama ben kendi adıma buradaki rejime direndim. Buraya dönüş benim için teslimiyet demekti. Hatta oğlum 17-18 yaşına geldiğinde, ona dedim ki, "Sen oraları özlemişsindir, gitmek istiyorsan gidebilirsin..." "Hayır anne" dedi, "Senin gitmediğin yere ben gitmek istemiyorum..."

Biz Hep Vardık Ve Varolacağız

M.D.: Bunları yapan insanlar şu anda villalarda yaşıyorlar. Herkesin yaptığı yanına kâr kaldı. Şimdi bizim söylediğimiz şeyleri söyleyen köşe yazarları çok okunuyor. Bir dönem bunları savunmak ateşle oynamak gibiydi. Ama bize bir şey olmaz.

F.G.: Ben senin Türkiye'de hak ettiğin noktada olduğunu düşünmüyorum. Türkiye'deki politik tavrımızdan dolayı çok şey kaybettik. Sonradan bunun çok büyük acılarını çektik. Hayatımızdaki fırtınalar hep bu yüzden. Yılmaz hep şöyle derdi: "Muhakkak bir gün döneceğiz. Oradaki halk, rejimi ve onun uygulayıcılarını yenecek ve gün gelecek döneceğiz, güzel günler göreceğiz..." Ama ne yazık ki bu mümkün olmadı.

M.D.: Göremedik, göremeyeceğiz de. Dünya değişti, bir blokun eline geçti. Gördüğümüz şey yıkım ve savaş. Ama bizim kazandığımız şeyler de var. Şu an ki süreçte bir payımızın olması, bütün o mücadele içinde, sağlam bir duruş sergileyerek bugünlere gelebilmek çok şey demektir. Kendi kişiliğimden ve kimliğimden bir şey kaybetmedim. İşte benim kazancım bu. Biz varız ve birbirimizi seviyoruz.

F.G.: Bizi seven insanların varlığını da görüyoruz.

M.D.: Evet. Belki birkaç jenerasyon kaybettik, popülaritemiz yok. Ama olması da çok önemli değil. Belki o piyasanın içine girseydik, kimliğimizden çok şey kaybederdik zaten.

Yılmaz Güney'in Karısı Olmak

F.G.: Melike benden şanslıydı. Daha birebir insanlarla kontak halindeydi. Türkiye'den ayrılan, iltica eden insanlarla görüşüyordu. Ben Yılmaz'dan sonra hayatıma daha dikkat etmem gerekiyormuş kaygısıyla hep geride kaldım. Herkesle görüşmüyordum, geri planda durmayı tercih ediyordum. Çünkü çeşitli spekülasyonlar söz konusuydu. İyi ya da kötü bir sürü şey üretiliyordu. Özel hayatımla ilgili dedikodular çıkartılıyordu. Bu yüzden hep mesafeli durdum. Bu yüzden daha çok Fransızlardan oluşan bir çevrem vardı. Yılmaz Güney gecelerinden toplanan paralarla Paris'te bir ev aldı diye yazdılar, söylediler. Ben Paris'te iki ev aldım, ama ailemden kalan mirasla ve bunu basın toplantısı yaparak belgeleriyle açıkladım. Üzüldüm, çok acı çektim ve haksızlıklara uğradım. Örneğin ben ölseydim ve Yılmaz yaşasaydı, benim yaşadıklarımı yaşamayacaktı. En ilerici insanlar bile feodal bir şekilde yaklaştılar hep ve ben buna karşı çıktığım için çok tepki çeken birisi oldum. Bugün bile şu insanla birlikteyim diye rahat söyleyemiyorum. Hele hele Melike gibi el ele resim çektirsem neler olur. Hâlâ bir otosansürüm var kendi içimde.

M.D.: Yılmaz Güney'in dul karısı olmak. Bu gerçekten zor bir şey. Bir sürü yerde ben bile patlıyordum, "Rahat bırakın kadını, kendi yaşamı var" diyordum. Ben öyle bir şey yaşamadım, çünkü kendi hayatımı direk yaşadım.

F.G.: Aslında bu genel bir şey. Mesela Melike için de Şanar'la ayrıldığında da böyle yaptılar.

M.D.: Yapıldı evet, ama Yılmaz Güney kadar olmadı. Çünkü o çok ciddi bir efsaneydi. Şanar ile bizim beraberliğimiz onlar için efsaneleşmişti ve bunun bitmesi kötü oldu. Ama sonuçta bir yere kadar... Fakat Fatoş, Yılmaz Güney'in dul karısı olarak baskı altında tutuldu. Ben çok rahat kafa tutabildim bunlara. Çünkü konumlarımız farklıydı.

F.G.: Çok kafa tuttum, hiç taviz vermedim. Geri çekilmedim, yaşamak istediklerimi sonuna kadar yaşadım. Ama dikkat etmek zorunda kaldım. Fotoğraf vermemeye, afişe olmamaya dikkat ettim. Hâlâ da ediyorum. Ayrıca dikkat edilmesi gerektiğine de inanıyorum. Herkesin özel bir hayatı var. Ama hiç taviz vermeden özel hayatımı yaşadım ben de.

Yılmaz'ı Hiç Kıskanmadım

F.G.: Yılmaz beni hiç kıskanmazdı. Çok rahat bırakırdı, hiçbir şekilde karışmazdı. Aynı şekilde ben de onu hiç kıskanmadım. O kadar müsait bir zemindeydi, çevresinde o kadar insan vardı, ama ben hiç kıskanmadım. Çünkü bana o güveni veriyordu.

M.D.: Valla ben istedikleri kadar güven versinler yine de güvenmem. Benim yapım seninki gibi değil.

F.G.: Fakat Yılmaz o güveni veriyordu. Mesela Melike çok hoş bir kızdı. Yılmaz'ın, bana bakarak, beni gözlemleyerek oluşturduğu tipi oynuyordu, rakip olarak görebilirdim. Ama asla böyle bir şey düşünmedim. Çünkü Yılmaz öyle bir insan değildi.

Akşamsefası

Yeni Türkü Şiir Yayınları, bir kuşağın hayat karşısındaki sığınağıdır. Bunu itiraf etmeyen ölsün! Hangi birini sayayım; küfe dolusu civan perçem.

Yeni Türkü Eski Hesap

AHMET ERHAN

Biz üç arkadaştık: Yaşar Miraç, Adnan Özer ve ben. Açıkçası, birimiz laz müteahhitlerin ceplerindeki şiir kırıntılarını devletlü ihalelerin bir zırnığı olarak götürdü; öbürü dededen miras öküzü sattı; benimse ne param, ne de suyum yoktu. Kardeştik. Ki o zamanlar kardeşliğin bir anlamı vardı. Ama delilerin akıllandığı, işe ya da alkole sığındığı yıllardan geçtik.

Ankara. Kızılay Meydanı. 'Yeni Türkü Şiir Gazetesi' satıyoruz. Polisler kuşkulu: "Amirim bunlar şiir satıyorlarmış, dağıtalım mı?" Cevap açık: "Benim oğlan da şiir yazıyor!" Yıllardan 1980. Yaşar Miraç ve ben şiir satıyoruz. Bir ara yanıma bir asker yanaşıyor: "Abi, en yeni türküler mi bunlar?" Yenilikçi damarım tutuyor: "Evet! En yeni türküler bunlar!" Limon satar gibi şiir satıyoruz.

Şuraya gelmek istiyorum ki, Yeni Türkü şiir çıkışı, Türkiye'nin son otuz yılına damgasını vuran ve sevgili kardeşim Yaşar Miraç'ın çabalarıyla oluşmuş bir duruştur. Bunu söylemek ne yazık ki bana düştü. İyi ki de bana düştü; yok Mehmet H. Doğan'a mı düşecekti.

Yeni Türkü Şiir Yayınları, bir kuşağın hayat karşısındaki sığınağıdır. Bunu itiraf etmeyen ölsün! Hangi birini sayayım; küfe dolusu civan perçem. Bugün Haydar Ergülen, Adnan Azar, Adnan Özer (ki niyeyse ben bile bu iki adı birbirine karıştırırım), Hüseyin Ferhad (ki Enis Batur'a tarih bilgisi verir), Turgay Fişekçi, Ozan Telli, Barış Pirhasan... Saymaktan yoruldum, unuttuklarım, unutulduğuma versin.

Ayrıca dış destekler: Akif Kurtuluş, Erdal Alova... İyi de ben sayı saymayı bilmem.

Yeni Türkü, öncüsü olmayan bir "Gırgır" hareketidir. Evet, ayrı düştük ama dağılmadık; savrulduk, ama uçmadık.

Sadede geleyim: Hürriyet, 23 Mart 2003, Pazar Keyfi. En arka sırada bir ilân, Yeni Türkü, Koleksiyon, 3 CD, 4 Kaset. Bizden 'ad' dilenenler, Yaşar'dan yaptıkları şarkılardan bu seçmelere hiçbir 'parça' almamışlar. Benden bir çeşit metazoriyle, yani zorlamayla yaptıklarını bildiğim "Kalırsa Bir Soru"yu almışlar.

İşin ilginç noktasına geldik, yayınlayan kim biliyor musunuz; DMC. Yanlış değilse, Doğan Music Company(o da ne demekse). Ey sevgili okur, bu noktada ya Derya Köroğlu benden özür dilesin, ya da ben Aydın Doğan'ı mahkeme kanalıyla yorayım.

Yeni Türkü Koleksiyon.

Evet, tüm müzik marketlerde!

Yemenimde kir yok, ayağımda nasır.. Ama keşke adam dövecek yaşta olsaydım!

İşportacılık Günlerinden

ARİF DAMAR

Yıl 1951, ben Mahmutpaşa'da işportacılıkla ekmeğimi kazanmaya çalışıyorum. O sırada Şevki işinden çıkarılmış. Birlikte çalışmaya başladık. Ben sattığım çeşitleri duruma göre değiştiriyorum.

En son piyasaya yeni çıkmış naylon (plastik) çamaşır mandalları satıyoruz. Siyasi polis bu işi, bir iş olarak yaptığımıza kesinlikle inanmadı. Neyse. Bir mandal 10 kuruş, 15 değişik renkte. Bir gün bir adamla başörtülü, kendi halinde bir kadın mandalları seçiyor. Adam 15 mandal alıyor. 150 kuruş. Yerine 100 kuruş veriyor ve ekliyor:

- "Ben teşkilattanım." (TKP'denim demek istiyor.)

Bunu gören kadın da 100 kuruş veriyor, sağ kolunun dirseğini hızla arkaya götürerek:

- "Ben de teşkilattanım" deyip çekip gidiyor. Şevki ağzını açıp bir şey söyleyemiyor. Çünkü adamın bir sivil polis olduğunu hemen anlıyor.

Şevki Akşit'le işportacılık yaptığımız günlerden birinde, bir sokaktan geçerken, bir evin alt katında bir hanım bizi durdurdu. O sırada "Ne alırsan 1 lira, 100 kuruş" olan şeyler satıyorduk. Örneğin aklıma gelenlerden birkaçını sayayım: İngiliz çelik servis kaşıkları, bakır hamam tasları, alüminyum küçük tencereler, elekler, tepsiler, emaye yoğurt kaseleri vb. Hanım bir iki parça satın aldı. Biz yürümeyi sürdürürken arkamızdan bir hanım sesi:

- "Tabakçı, tabakçı..." diye sesleniyordu. Ben aldırış etmiyordum. Şevki,

- "O kadın bizi çağırıyor" dedi. Ben,

- "Yahu tabakçı diyor" dedim. Şevki,

- "Ne diyecek aşık, şair mi diyecek" dedi.

Ses çıkarmadım. Durduk. Ama içimden durumu çok yadırgadım. İnsanları görünen, yaptığı işle değerlendirildiğini çarpıcı biçimde algıladım. Buna benzer birkaç olaydan sonra, hapishane de (beş altı ay sonra önce ben, sonra Şevki 1951 TKP davasından tutuklandık) çıkınca bir daha bu işi yapmamaya kesin karar verdim.

İşportacılığım sırasında arada bir çeşit değiştiriyordum. Zamanla işin sırrını oldukça çözümlemiştim. Şöyle ki; bir tüccarın, toptancının elinde diyelim erkek atleti, çocuk pantolonu vb. eşyalar stokta çoğalınca tüccar bunu elden çıkarmak için işportacılarla toptan pazarlık yapar. Yani tek tek sayarak değil tümüne bir fiyat söyler. Anlaşma olursa işportacı daha ucuz. "Parti malı bunlar" diye seslenerek satmaya çalışır. Kolayca satar da... Çünkü mağazalarınkinden çok ucuzdur.

Hapishanede Yugoslavya'dan İstanbul'a gelmiş Mustafa Arhavi isimli bir arkadaşımız vardı. Türkçesi bozuktu. Hele böyle özel sözcüklerin anlamını bilemezdi. Onunla hapishanede daha ilk karşılaşmamızda beni yüksek sesle azarladı. "Bağırıyordun Mahmutpaşa'da 'Parti malı bunlar, parti' diye" Benim TKP'yi kastettiğimi düşünüyormuş. Bunun öyle olmadığını kendisine binbir güçlükle anlatabildim.

Futbol yazılarıyla tiryakilik yaratan Tanıl Bora bir düşünü gerçekleştirdi ve Gençlerbirliği'nin tarihini yazdı.

Gönüllerin Şampiyonu "Gençler"

MENEKŞE TANIR

Futbol sevginiz nerden geliyor? Ya taraftarlık meselesi...

-Futbol sevgim, oğlan çocukluğumdan geliyor. Taraftarlığım da öyle.

Galatasaray'dan Gençler'e dönüşün hikayesini kısaca anlatır mısınız?

-Galatasaray'ı bırakıp Gençlerbirlikli oluşum artık epey eski bir hikâye. Yaklaşık on yıl oluyor. Bu hikâyeyi "Takımdan Ayrı Düz Koşu" adlı futbol yazıları derlemesinde ballandıra ballandıra anlatmıştım. "Öyle bir sevgili buldum ki, seni unutacağım" şarkısıyla özetlenebilir. 1980'de İstanbul'dan Ankara'ya göçtükten sonra bir süre maçsız durdum, sonra azar azar Gençler maçlarına gitmeye başladım, bu gidişlerim sıklaştı, gitgide kapıldım. Rengine, havasına, muhitine, her şeyine alıştım. Kendimi orada doğmuş gibi hissetmeye başladım. Kısa bir "iki takımlı" ara dönemim oldu. Nihayet bir Gençlerbirliği-Galatasaray maçında (2-1; Erkan, Kona) kendime yoklama çektim. Tribünde her zamanki yerime gitmedim, "nötr" bir yerde ayrık oturdum, gönlümü yokladım. Anladım ki bu iş çoktan bitmiş.

Futbolu yazmak mı zor, oynamak mı?

-Amatör-altı seviyeden öte futbol oynamadım. Çocukken bahçede, arsada, sonra okul avlusunda. Tabii her gün, her gün… 'Büyüyünce', 6-7 yıl kadar, halı sahada. 6 yıldır o da bitti. Şimdi aktif futbolculuğum evde yumruk büyüklüğünde topla sandalyenin bacakları arasından gol atmakla sınırlı. Yazmak benim için daha kolay, çünkü zaten hep yazıyorum ve yazmayı seviyorum. Şunu da söylemeden duramam: Futbolu analiz etmekte o kadar iddialı değilim. Ben futbolu sevmeyi iyi bildiğimi düşünüyorum. Yazdığım da daha çok odur.

Gençler "mutlu rüya"yı görecek mi?

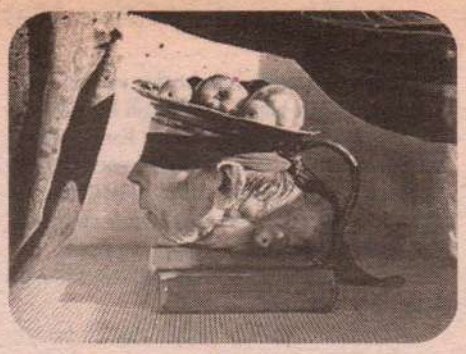
-Gençlerli olarak bu yıl zaten yeterince mutluyuz. Çiçek gibi takımımız var, sular seller gibi futbol oynuyoruz, sahici futbolseverlerin hepsi bizi beğeniyor, futbol kamuoyunda "Yahu şunlar şampiyon olsa" diye bir anonim temenni oluştu. İtibarımız iyi, neşemiz yerinde. "Gönüllerin şampiyonu" bu sene biziz. Resmen de şampiyon olabiliriz elbette, şansımız var. Ama olamazsak da neşemiz bozulmaz. Kulübün "resmî" hedefi, yapıyı (illâ bütün personeli değil, yapıyı) koruyup seneye ya da sonraki seneye şampiyon olmak. Bu hedef korunursa, şampiyon olabileceğimize kesinlikle inanıyorum.

Ersun Yanal Fener'e gitmez değil mi?

-Sözünü ettiğim orta vâdeli plandan cayılmazsa, Ersun Yanal'ın bir yere gideceğini sanmam. Halihazırda bu memlekette bir teknik direktörün yapacağı en fiyakalı iş, çıkaracağı en büyük icat, "başka" bir takımı şampiyon yapmaktır. Ersun Yanal'ı daha fazla cezbedecek bir hedef olduğunu sanmıyorum ve ummak istemiyorum.

100. yıl kitabını da siz mi hazırlayacaksınız?

-Ömrüm olursa tabii ki isterim. En azından, bu kitabın eksiklerini gidermek için isterim.

Özledim Çok Özledim Deliler Gibi

ALTAY ÖKTEM

Hiç kimseyi özleyecek kadar çok sevmiyorum kendimi. Özlem, insan ruhunun en hastalıklı duygusu. Kendini yüceltmek, abartmak, zorla adam yerine koydurtmak, bu da yetmezmiş gibi, bu arızalı duyguları bir başkasına yansıtarak bir çeşit alçakgönüllülükle kamufle etmek... Başlı başına sakat bir ruh hali!

Ruh dediğim şeyin anlamı sözlüklerde yazılı zaten. Uydurulan şeylere bir iki cümlelik anlam kazandırmakla, bunu da kağıda geçirerek hayatı çarpıtmakla yükümlü insan tipleri vardır; sözlük yazar, ansiklopedilere madde uydururlar. Onların yalancısıyım. Yoksa bir sürü morarmış, kokmuş cesedi kesip biçtim, sözlüklerde "otopsi" diye yazan şeyi defalarca yaptım. İnsan vücudunda ruhun sığabileceği bir tek deliğe rastlamadım.

Ruh falan yok. Özlemse habis bir duygu. Herkes kendinle konuşuyor, herkes kendini elliyor, affedersiniz, en mahrem anlarda bile herkes kendini emiyor. Diyelim çok anlayışlı, çok verici biriyle beraberiz; emmiyor, kendini emdiriyor. Ne olacak ki, emme konusuna başka birini alet ediyor, aracı kullanıyor demektir bu. Muhtelif kağıtlara madde yazanlarsa "paylaşmak" adını takıyorlar buna ve düzgün cümleler kurarak bir tanım uyduruyorlar.

Özlemek, kendini hiç kimseyle paylaşamamak, hayatının bir bölümünü başka biriyle geçirmiş olan "eski ben"e kavuşmak istemekten başka bir şey değil. Özlenen kişi ise etkisiz eleman burada. Kısacası özlemek, kendini sevmenin arapsaçı.

Şimdi yalaka bir edebiyatçı edasına bürünüp "Öküz dergisini çok özlüyorum," ya da "Sevgili Öküz okurlarını özlemle anıyorum," desem, hepiniz yersiniz bunu. Aslında, "ulan ne baba yazılar döşeniyordum orada" demenin, kendini yüceltmenin, okuru da bu pis işe alet etmenin kibar biçimde ifade edilişidir bu. Hepiniz yersiniz diyorum, çünkü elimde kanıtlar var. "Çok Satanlar" listeleri, bir tür toplumsal zeka testi benim için.

Sevgili Hayvan okurları, gün gelecek sizleri de çok özleyeceğim. Eminim, sizler de beni özleyeceksiniz. Kucak dolusu sevgiler sunuyorum size... desem, yine yersiniz!

Gerçi yarısı doğru şu son cümlenin. Sevgi konusunda bir şey diyemem, çünkü ruhunu yardıranlar abuk subuk tanımlamalar yapmışlar; sözlüğe baktım. Kucak içinse, sözlüğe falan gerek yok.

Kucağa geldiniz zaten!

Doğrucu Davut

FERZENDE KAYA

Ahmet Vardar... Yazarlığa muhabirlikten terfi eden az kişiden biri. "Kulak çekmesi" ve kendine has üslubuyla, okurun sorunlarına yıllarını veren Ahmet Vardar, Doğrucu Davut'un sorularını cevaplandırdı.

Uçmayı Seviyorum

1 – Ahmet Vardar kimdir?
a) Polis muhabiri, yazar
b) Kulak kopartıcısı
c) Gazeteci, Yazar
d) Halkın dert babası

a) Polis muhabiri, yazar

Neden?

- Aslında hepsi. Polis muhabirliğinden başladım, yazarlığa yükseldim. Ama d şıkkı hitap şeklimden dolayı bana takıldı, onu da belirteyim.

2 – Hayattaki en büyük korkunuz nedir?
a) Kadınsız bir dünya
b) Polissiz bir dünya
c) İşkence görmek
d) Savaşa gitmek

b) Polissiz bir dünya

Neden?

- Çünkü güvenlik olmadan yaşamın önemi yok. Güvenliksiz bir yaşam ömür boyu işkence demek. Asayişin olmadığı bir yerde yaşam yürümez.

3 – Ulaşmak istediğiniz hedef hangisidir?
a) İyi bir yazar olmak
b) Çok para, iyi yaşam
c) Halkın bütün sorunlarını çözmek
d) Şöhret

c) Halkın bütün sorunlarını çözmek

Neden?

- Çünkü 20 senedir bu işi yapıyorum. Her gün en az 3 kişinin problemiyle ilgileniyorum ve bu problemlerin çözülüyor oluşunu görmek beni son derece mutlu eder.

4 – Issız bir adaya düştünüz, 3 dilek hakkına sahipsiniz. Bunlar ne olur?
a) 3 kadın
b) 3 "şerefsiz" insan
c) 3 kitap
d) 3 okur

c) 3 kitap

Neden?

- Başka türlü vakit geçmez. Ama kitaplar da bir süre sonra biter. O zaman da bir sal yapıp, balık tutmak isterim.

5 – Neyin uzmanı olmak isterdiniz?
a) Aşk
b) Savaş
c) Uzay
d) Tarih

d) Tarih

Neden?

- Çünkü bu yaşıma geldim, daha yakın tarihi öğrenemedim. Resmi tarih yalanlarla, yanlışlarla ve çarpıtmalarla dolu olduğu için, tarihi generallerin ve politikacıların anılarını okuyarak öğrenmeye çalışıyorum.

6 – Gazeteci olmasaydınız, ne olurdunuz?
a) Polis
b) Pilot
c) Kabadayı
d) Çiftçi

b) Pilot

Neden?

- Uçmak kadar güzel bir şey yok. Uçmayı seviyorum. Tek motorlu uçaklarla uçmak istiyorum.

7 – Bundan önceki hayatınızda kim olabilirdiniz?
a) Napolyon
b) Deli İbrahim
c) Sezar
d) Yavuz Sultan Selim

d) Yavuz Sultan Selim

Neden?

- Kahramanlıklarıyla Osmanlı'ya yeni ufuklar açan birisi. Ayrıca ben Fatih'te Yavuz Sultan Selim'de doğup büyüdüm... Onunda etkisi var.

8 – Aşağıdaki kavramlar size neyi çağrıştırıyor?
a) Şerefsiz: Namussuz
b) Allah'sız: Darwinci
c) Kitapsız: Dinsiz, imansız
d) Dert: İnsanlar

9 – Hayat felsefeniz aşağıdakilerden hangisidir?
a) Zalime karşı mazlumdan yana
b) Satmışım bu dünyanın anasını
c) Nerde beleş, oraya yerleş
d) Karıncayı belini incitmeden öpmek

a) Zalime karşı mazlumdan yana

Neden?

- Benim çocuk olduğum 45 – 46'lı yıllarda çok fakirlik gördüm. Ve bu bilinç altıma yerleşti, hep mazlumun yanında yer aldım.

10 – Batı kültürü içinde doğup büyüseydiniz ne olurdunuz?
a) Astronot
b) Balık adam
c) Karınca uzmanı
d) Piyanist

a) Astronot

Neden?

- Çünkü bana en yakın olanı o. Ben zaten balık adamım. Diğer şıklara ilgisizim, astronot olup, dünyanı yukarıdan tertemiz görmek isterdim.

11 – İyi ki ..... olmamışım?
a) Asker
b) Kebapçı
c) Polis
d) Mafya babası

d) Mafya babası

Neden?

- Aslında iyi ki hepsi olmamışım. Çünkü hepsi bana çok uzak. Ama şık seçmek zorunda olduğum için bu en uzağı olsun.

12 – Vatan için gerektiğinde .....?
a) Ölürüm
b) Savaşırım
c) Saddam'a meydan okurum
d) Bush'u bile tanımam

a) Ölürüm

Neden?

- Vatan için ölmek hem dini inançlar açısından hem de bizim devlet anlayışımız açısından son derece önemli. Gerektiğinde vatan için kendimi feda ederim.

13 – Hangi kurum olmasaydı hayatımız zehir olurdu?
a) Kolluk Kuvvetleri
b) Medya
c) Ordu
d) TBMM

a) Kolluk Kuvvetleri

Neden?

- Çünkü işgal altında bile yaşasak, kolluk kuvvetlerine ihtiyaç var. Öylesi bir durumda bile asayiş çok önemli.

14 – Doğrucu Davut hakkında ne düşünüyorsunuz?
a) Kulağı çekilmeli
b) Hamur gibi yoğrulmalı
c) Vasat bir şahsiyet
d) Acayip bir adam

d) Acayip bir adam

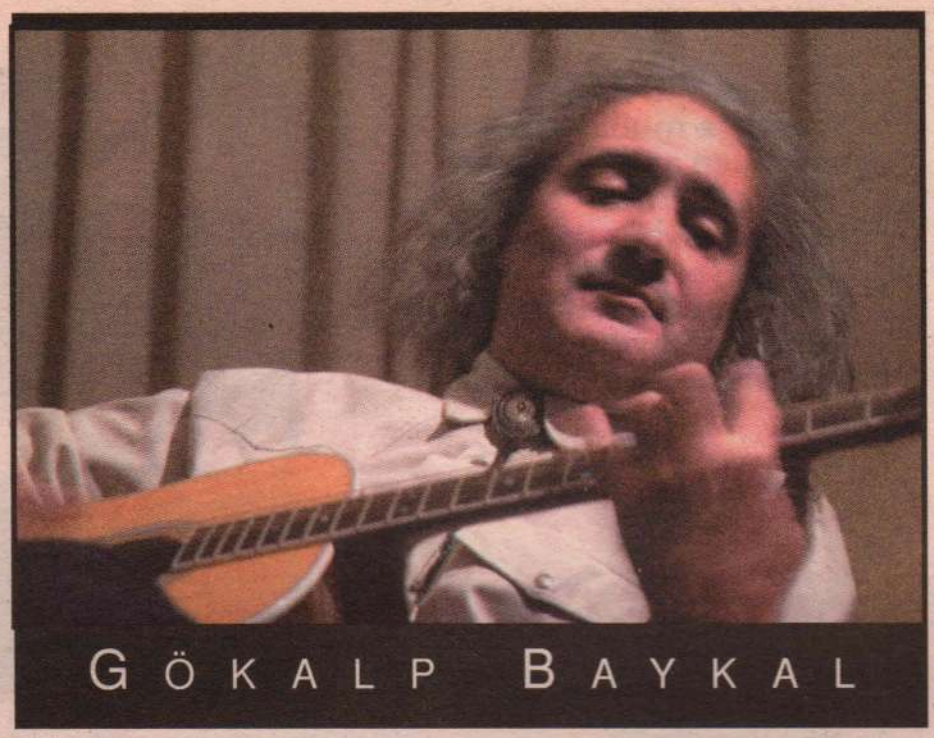
Neden?

- Çok güzel bir iş yapıyor. Hiçbir şeyi çarpıtmadan, dosdoğru soruyor ve ince sorularla karşıdakinin ağzından laf almaya çalışıyor.

DENİZ DURUKAN » dendur66@ hotmail.com

Geçtiğimiz günlerde Zihni Müzik'ten, Her Zaman Bir Şarkı adlı albümü çıkaran Gökalp Baykal'la söyleştik.

Bir Yolculuk Hikayesi

Senin yolculuğun nereye doğru gidiyor?

Ölüme doğru gidiyor. Yaşlanmaya doğru gidiyor tabii. Yapacağım bir sürü proje var. "Her Zaman Bir Şarkı" albümüm daha yeni çıktı; önümde taslağı hazırlanmış yeni albümler, yeni kitaplar onları tamamlama derdindeyim. Bununla beraber giderek daha sakin, daha stressiz bir yolculuk arzusundayım.

İnsanlar neden yolculuğa çıkar?

Olduğun yerden daha farklı bir yerde olma arzusu, başka yerlere ulaşma isteği gibi sebeplerden kaynaklanıyor sanırım; uzmanlığım olan bir konu sayılmaz. Daha çok, kendi içimde yolculuklara çıkıyorum. İnsan biraz da kendini aşmak veya geliştirmek için yolculuğa çıkar. Bir sanatçı bunu illa ki yapmalı, farklı boyutları yoklamak zorundadır. Yoksa kitle takipçisi sanatçılarla, oynadığımız lig ortada.

Senin yolculuğa çıkma nedenin müzikle ilgili öyle mi?

Çok farklı yolculuklar yapıyorum aslında. Yazarlıkla ilgili başka bir yolculuk, müzikle ilgili başka, her beş on senede bir kendime başka bir iş edinmem, örneğin mimarlığı doksanların başında bırakıp, dergi ve yayıncılık işleri ile ilgilenmem, yine doksanların ortasında üniversitede öğretmenliğe başlamam ayrı yolculuklar gerektiriyor.

O her yolculukta kendinde farklılaşmayı yaşıyorsundur sanırım.

Her seferinde yeni bir Gökalp oluşturuyorsun. Yazar Gökalp, öğretmen Gökalp, müzisyen Gökalp oluyorsun... Güzel ülkemde al birini vur ötekine...

Bu kişilikler çatışmıyor mu?

Çatışması gerekir zaten; yoksa niye bu çaba? Yaptığın işler kişiliğine de bir süre sonra yansıyor, değişime uğruyorsun. Müzisyenin kişiliği ile yazarın, öğretmenin veya mimarın kişiliği birbirine benzemiyor. Şiirsel bir durum aslında ya da değil, ama hoş bir durum.

Ne gibi farklılıklar oluyor? Ya da nerede ayrılıyor?

Mimarlıkla uğraştığım dönemlerden hatırladığım kadarıyla, mimar Gökalp daha ağırbaşlı, daha sert, daha kesin kararlar verebilen, daha cool biriydi. Pek sevmediğim bir kişiliktir bu. O nedenle bu mesleği bırakmaktan mutluyum. Müzisyen Gökalp ise değişimlere daha kolay ayak uydurabilen bir kişiliğe sahip. Daha sosyal, insanlarla iletişime daha açık. Her ne kadar mimarlıkla, müziğin birbirine çok uzak olmadığı öne sürülüyorsa da arada belirgin ayrımlar var. Yazarlık daha da farklı bir kişilik. Yazarın kimseyle doğrudan ilişkisi olması gerekmez. Tek başınadır bu yolculuğunda. Ama müzik ve mimarlık insanı farklı diyaloglara mecbur eden işlerdir. Ekip işidir. Küçük veya ortadan daha yüksek ekipler gerekiyor. Yani iki kişiden fazla iseniz, örneğin üç kişiyseniz büyük bir ekipsinizdir artık. Bir rock grubunun nasıl bir kabus olduğunu bilen bilir. Yazar ise daha bağımsızdır, neredeyse tamamen bireyseldir.

Sanırım bütün bu yolculukların içersinde seni en çok iyi ifade eden müzik.

Maalesef ki öyle. En sevdiğim ve beni tatmin eden yolculuk müzik; en çok vakti, enerjiyi harcadığım, bununla birlikte maddi ve manevi karşılığını alamadığım tek şey müzik. Ama müziksiz de olmuyor, plak firması hayırsız, müzisyen hayırsız, basın ayrı alem... Hepsi birlik olup, sanki güzel ülkemde müzik yapılmasın diye Varşova Paktı oluşturmuşlar. Kolay gelsin hepsine, ne diyeyim...

Bu farklı yolculuklarda değişik yüzler, kişiliklerle karşılaşıyorsun, bir de onların yolculuklarıyla karşılaşıyorsun...

Her gittiğin yerde karşılaştığın kitle bambaşka. Örneğin öğrenciler, genç insanlar neşeli, enerji dolular. Ama bazen bedbaht olanlara da rastlıyorsun, sonuçta farklı bir profil sunuyor bu genç insanlar. Üniversite içersindeki öğretmenler, müzisyen arkadaşlarım hepsi ayrı dünyaya ayrı gözlüklerle bakıyorlar. Öğretmenlik de müzisyenlik de insana gençlerle daha çok birlikte olma ortamı sağlıyor. Bazen gözlükleri atıyoruz ve o anları seviyorum.

Senin kendine dönük içsel yolculuğunun dışında bir başka yere gitme duygusu yani bırakıp gitme duygusundan bahsetsek.

Bu çok sık yaptığım bir şey. Yılın belli zamanlarında sürekli bulunduğum mekandan, şehirden uzaklaşıyorum bir süredir. Daha önce kolay kolay yapamadığım bir şeydi. Bu gidişlerde hep korku ve telaş oluyor. Bu korku bilmemekle ilgili bir şey değil, tam aksine gittiğinde neyle karşılaşacağımı biliyorum. Çünkü bildiğim yerlere gidiyorum. Sebebini tam olarak kestiremediğim bir telaş ve korku bu. Aslında telaşlanacak ve korkacak bir şey yok ya neyse...

Yerleşik düzeni bırakıp gitmekten kaynaklanan bir telaş olabilir mi?

Kim bilir? Aslında hiçbir zaman bir yere ait olma duygusu taşımadım. Aidiyet duygusu yoktur bende. Çok uzun yıllardır İstanbul'da yaşamama karşın, zamanla bir yabancılaşma da yaşıyorsun. Bazen hafızamız bize büyük bir düşman olarak geri dönüyor.

Tam tersi bir durum olmuyor mu hiç. Yani bazen insan gidemiyor. Hayatta kapatamadığı meseleler oluyor.

Olmaz mı, takılıp kaldığın anlar çok oluyor. Dilediğini söylemek, hatta bazen sokaklara çıkıp bağırmak istiyorsun. Ama üzerinde sevimsiz bir baskı oluyor, yapamıyorsun. Bunu politik anlamda söylemiyorum, o ayrı konu. Sıradan hayatın, günlük hayatın baskılarından söz ediyorum. Ama, ben şarkı söylemeyi tercih ediyorum. Yorucu bir tedavi, orası kesin.

Gördüğümüz her nesne, atıyorum bir masa örtüsü, kırık bir bardak, bir çift pabuç... belli bir süre sonra belleğimizde fotoğraflara dönüşüyor. Yani aslında kendi etrafımızda yarattığımız her yolculuk, zihnimize gömülüyor. Sonra onları unutuveriyoruz.

Unutmak aslında çok bildiğiniz ve emin olduğunuz şeylerle ilgili. Buna unutmak demek de yanlış, aslında alışıyorsun o görüntülere. Ve bir süre sonra alıştığın o ayrıntılar, nesneler veya diğerleri fark edilmiyor. Eşin, işin, evin, dostların... Kaybettiklerimiz... Jacques Brel'in şarkısındaki gibi hiç bir şey unutulmaz, sadece alışılır. Rezil biçimde her şeye alışıyoruz. "Her Zaman Bir Şarkı" albümü de unutamama hissini açık ve net olarak dile getiriyor. Hani "Hiç Anmadım" adlı şarkıda "kokunu alırım çok uzaktan" diye bir dize var; ne bileyim "Pişman olacaksın" şarkısı bunun tamamlayıcısı gibi; "Çelişki" şarkısı tipik bir unutamama şarkısı. "Gizli Saatler", hele ki "Demir Almadan" birer hafıza jimnastiği. Galiba bu konuya fazla takılmışım. Yine de "Her Zaman Bir Şarkı" adlı şarkı, tüm bu hafıza arızalarına karşı son derece iyimser bir öneri vererek bitiyor. İnsanoğlunun en büyük celladı olan bilinçaltı ve vicdan azabına soft bir alternatif işte.

haftanın gecesi

Yolu Beyoğlu'na düşen ve Köstebek Müzik'e uğrayan herkes Tarık Başoğlu'nu tanır. Köstebek'in dışında, yıllarca Mavi Radyo, Yaşam ve Red FM'de programlar hazırlamış, müziğe gönül vermiş bir isim Başoğlu. Ayrıca 1999 yılından bu yana düzenlediği 45'likler Gecesi'nde bir çok müzisyenin kronolijik dia gösterisine yer vererek, müziklerinden de örnekler çalıyor. Her salı Baraka Bar'da yapılan bu gecelerde şu ana kadar Cem Karaca, Erkin Koray ve Barış Manço konu olmuş. Şimdilerde ise Tarık, hanl harıl Bora Ayanoğlu için bir gece hazırlıyor. Daha nice gecelere!.

Vur Kaç Şarkılar

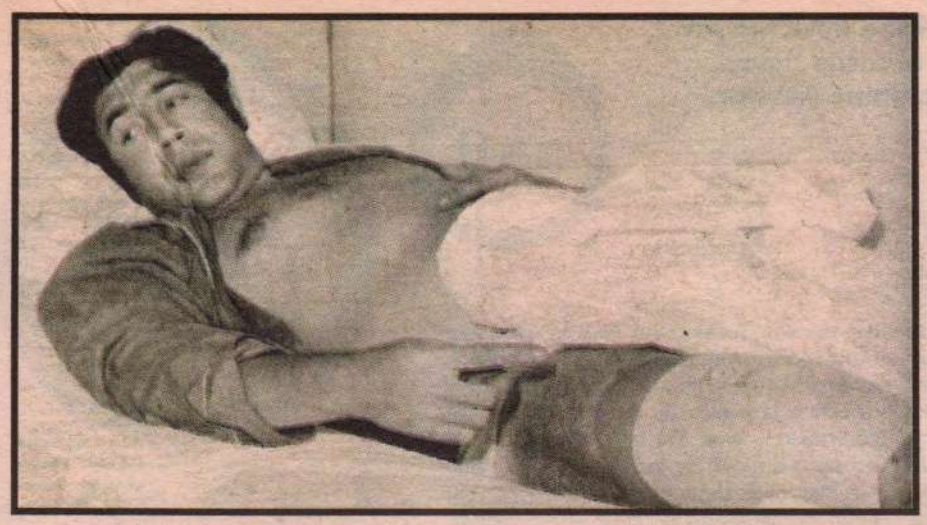
Rashit müziklerinin dışında lirikleriyle de dikkat çeken bir grup. Hem ironik, hem de son derece basit cümlelerle dipten vuruyorlar dinleyeni.

Rutin Hayat

Her gün birbirinin aynı tekrar eder
Yaşam böyle geçer
Ömür bir gün biter
Her gün aynı şeyler
Can sıkıcı işler
Uydurma bu düşler
Birbirini izler
Beni kandır ama
Kendini kandırma
Esasında güzel olan yok bir şey
Monoton tekrar
Rutindir her şey
Ama sen mutlusun
Ama huzurlusun
Bırak bunları
Sen yalancı bir puştsun

Akşamsefası

Tarihten (Lüzumsuz) Bir Yaprak

Yıl 1968. Temmuz ayının hemen başında, Tanju Okan bir tabancadan çıkan kurşunla yaralanır. Kurşun şarkıcının bacağına isabet etmiştir... Hikaye bu kadarcık olmasına rağmen, tartışması haftalarca sürer. Silahı kimin çektiği, olayın nerde vuku bulduğu belli değildir. Herkes Tanju Okan ve eşi Nur Okan'ın ağzından işin doğrusunu öğrenmeye gayret ederken, apansız birkaç şahit çıkar ortaya, bunlardan biri de Ajda Pekkan'dır.

13 Temmuz 1968 tarihli Ses dergisinden:

"Bu öyle bir olay ki, polisiye romanlar bunun yanında hiç kalır.

Tanju Okan'ı kim vurdu? Şu anda bu konuda kesin bir şey bilinmiyor. Olay adalete intikal ettiği için biz bu konuda hüküm yürütemeyecek, olayı görgü şahitlerinin ağzından vereceğiz...

Temmuz ayının ilk gününün gecesi bir kurşun patladı... Kimi olay bir gece klübünde oldu dedi, kimi sokakta, kimi de Kireçburnu'ndaki bir evde... Vurulan belliydi, ama ya vuran? Her kafadan bir ses çıkıyordu. Tanju Okan'a göre vuran da vurulan da kendisiydi. Tabancamı temizlerken oldu bu iş diyordu. Yılların Tanju Okan'ı bir kere daha gazete sütünlarına geçmişti. Şöhretin zirvesindeyken adı böyle olaylara karışmazdı Tanju'nun. Kendi halinde işine bakardı. Ama gözden düşünce, alkol ile çok yakın bir dostluk kurunca, gazeteler de sık sık ondan bahseder olmuşlardı. Ama bu seferki hepsini bastırmıştı...

Aldı sazı Ajda Pekkan:

Pazartesi gecesi programa çıktığım zaman ön masalardan birinde, Tanju Okan, terzi Mualla ve Adem Çavdar' oturduklarını gördüm. Saat 21 sularıydı. Programım sona erdikten sonra beni masalarına davet ettiler. Çalıştığım gazinoda masa masa dolaşmak adetim değildi. Ayrıca Orhan (Akel) da kızar diye düşündüm. Fakat çok ısrar etmeleri karşısında yanlarındaki bir sandalyeye ilişiverdim... Tanju Okan son derece içkiliydi. Gazinoya gelmeden on bardak viski içtiğini söylüyordu... Söz arasında, ben gelmeden önce, Tanju'nun garsonlara tabanca gösterdiği geçti. Sıkılmaya başlamıştım... Hep birlikte gazinodan çıktık. Tanju ayakta zor duruyordu. Bir de arabayı ben kullanacağım diye tutturmaz mı? Ben onlardan ayrıldım, onlar Tarabya'daki bir klübe gittiler...

Söz Tanju Okan'da:

Ben silaha çok düşkünümdür... Eve geldiğimde, saat gece yarısından sonra 1 olmalıydı. Çok içkiliydim. O kafa ile tabancamı temizlemeye kalktım. Temizliğimi tam bitiriyordum ki..."

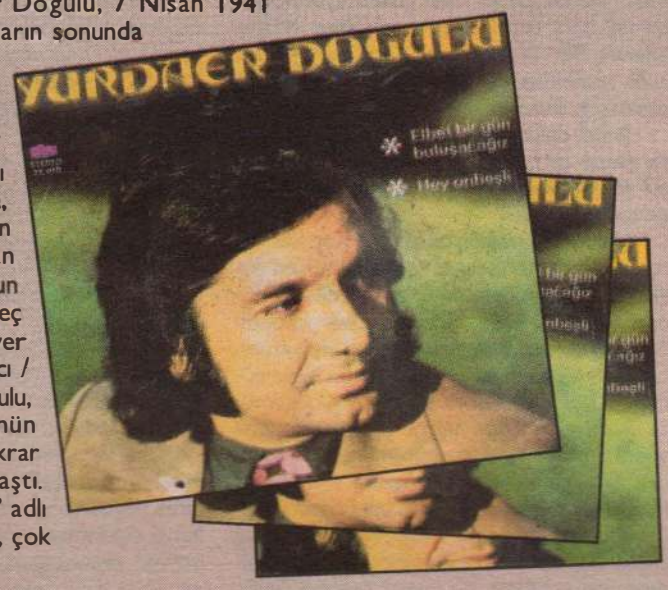
Gazinoda, garsonlara gösterilen tabanca patlamış işte.

Ajda Pekkan'ın "masa masa dolaşma adeti olmayan" gazinoda.

Çok ısrar edildiğinde "bir sandalyeye ilişiverebileceğiniz" bir gazino bu.

POPÜLER ANSİKLOPEDİ Yurdaer'in "Y"si (Ya da Kenan Doğulu'nun "K"sı)

Türk Popu'nun en önemli müzisyenlerinden Yurdaer Doğulu, 7 Nisan 1941 Gaziantep doğumlu. Sanatçının müzik yaşamı, 50'li yılların sonunda Jüpiter Kenteti adlı gruba girmesi ile birlikte başladı. 50'li yılların sonu ile, 60'lı yılların başında Erol Büyükburç Orkestrası içinde yer aldı ve bu orkestrada kendini gösterme fırsatı buldu. 1964 yılında katıldığı "Balkan Melodileri Festivali" nedeni ile "milli gitarist" ünvanını aldı. Aynı yıl da kendi adını verdiği orkestrasını kurdu ve bu orkestra uzun yıllar boyunca, bir okul vazifesi görerek epeyce şarkıcı ve müzisyenin yetişmesine sebep oldu. Günümüzün ünlü şarkıcılarından Kenan Doğulu ve önemli müzisyenlerinden Ozan Doğulu'nun babası olan Yurdaer Doğulu'nun plak macerası ise epeyce geç başladı. Başlangıçta orkestra solistlerinin yaptığı plaklarda yer aldı. Bunların arasında, unutulmaz Birsen Armağan'ın "Helvacı / Gül Ayşe" adlı plağı en ses getirmiş olanıdır. Yurdaer Doğulu, 70'lerin hemen başında ise bir dolu solo plak yaptı. Günün sevilen melodilerini, gitarı ile bir kere daha plaklarında tekrar eden Yurdaer Doğulu, epeyce ciddi satış rakamlarına ulaştı. "Elveda Meyhaneci", "İntizar" ve "Elbet Bir Gün Buluşacağız" adlı plaklar bunların arasında en önemli olanları. Yurdaer Doğulu, çok genç sayılabilecek bir yaşta aramızdan ayrıldı.

Haftanın Dergi Kapağı

60'ların sonu ve 70'lerin başında, gitara sarılıp poz vermek pek modaydı. Çalan – çalmayan herkes, bu alete sarılıp "Onsuz yaşayamam" tabloları segilemekte bir mahzur görmedi. "Çalmayanlar" sınıfına giren Superstar da öyle. Tarih: Mart 1971. Dergimizin 10. sayısı, fiyatımız 150 kuruş. Gitarın dili olsa, herhalde "rol çalan" bacaklara birkaç şey söylerdi.

CD'ye Aktarılmadıkları İçin Şarkıları Kaybolmak Üzere Olan "En Baba" İsimler

1- Şükran Ay
("Serseri mayın" televizyoncu Savaş Ay'ın annesi. Lütfi Akad'ın "Vesikalı Yarim" filmi, biraz da, onun şarkıları nedeniyle dokunaklı ve hüzünlüdür. "Hani Söz Vermiştin Bana İçmeyecektin", "Bir Fincan Kahve", "Kahverengi Gözlerin" ve daha yüzlerce şarkı 45'liklerin üzerinde kalarak unutulmaya yüz tuttu bile.)

2- Suat Sayın
(Popüler müziğin, Selami Şahin öncesi en büyük kalelerinden biri. "Besteledim" dediği şarkıların bir bölümünün kökü muhtelif Arap ülkelerine ulaşıyor olsa da, birbirinden renkli şarkılara imza attı. "Sus Sus Sus (Kimseler Duymasın)", "Artık Sevmeyeceğim", "Yeni Bir Aşk Arıyorum", "Zalimin Zulmü" ve "Kederli Günlerim", hazine değerindeki geçmişinin en parlak noktaları.)

3- Esengül
(Vakitsiz ölümü ile, onu seven – sevmeyen herkesi gözyaşlarına boğmuş biri. "Taht Kurmuşssun Kalbime" adlı şarkısı bile onun peşinde koşturmaya yeterdi.)

4- Yıldız Tezcan
("Ex" kocası Mahmut Tezcan'a rağmen kalplere basılmış bir star. Renkli (sarılı – kırmızılı) 45'likleri, "Hele Dadaş Hoşmusan", "Fırat Kenarında Yüzen Kayıklar" ve "Kader Torbası" gibi şarkılarıyla bütün 60'lı yılları en tepede geçirdi. Türkü dünyasının ilk "batılı" yüzü olarak kabul ediliyor.)

5- Orhan Akdeniz
(Tamamen unutulmuş olan emsalsiz bir müzisyen. Orhan Gencebay'ı bile ona borçluyuz. Gönül Akkor'dan Esengül'e kadar, her aklı başında şarkıcı, onun şarkılarını söylemek için yarıştı. Bir kısım şarkıcı ise, Akdeniz'in yazdığı şarkıları sahiplendi ve altlarına kendi imzasını attı. Orhan Akdeniz, yalnızca onlara küsecek yerde, hepimize küstü.)

"Sınırsız özgürlük" istemi sonucu davranışlar, cinsel azınlıkları Cihangir'den sildi.

Kısa "Kazancı Yokuşu" Tarihi

1980'li yıllarda Cihangir'de travesti, transseksüel ve eşcinsellere tek baskı polisten geliyordu. Cihangir'li kendilerini rahatsız etmeyen bu insanları kabullenmiş hatta komşuluk ilişkilerini sürdürmekte tereddüt etmezdi. Cihangirli kadınlar beş çaylarında farklı komşularını görmekten haz alırdı. İki kadının ilişkisinden farksız, travestilerle hoşsohbet yaşanılırdı. Kimlerdi Cihangirli; normal değerlere sahip aileler, müzisyenler, şarkıcılar, film oyuncuları ve kaliteli hayat kadınları.

Tanıdığım tüm travesti ve transseksüeller çevreye, değerlere önem verirdi. Komşu ablalar, ağbiler önemsenirdi. Kulüplerden müşteri alınırdı; alelacele müşteri değildi. İçkilerin içildiği, sohbetlerin yapıldığı dost meclislerindeydiler.

Polis o dönemler yoğun baskı yapıyordu. Gündüz bile sokağa çıkmak mümkün değildi. 1987 yılı mayıs ayında Cihangirli travestilerin bu baskılara karşı verdiği açlık grevi tepkisine Cihangir halkı destek ziyaretlerinde bulunmuştu.

Cihangirli Nasıl Düşman Oldu?

Şehirleşmemiş, köyünden ayağının tozuyla gelip önce Tarlabaşı'na yerleşen, daha sonra da Cihangir'e geçen travestiler kulüplere gitmek yerine evin pencresinden göğüslerini göstererek müşteri almaya başladıkları andan itibaren sokak genelev sokağı gibi oldu. Kavgalar, gürültüler, pazarlıklar, bağrış-çağrış Cihangirlinin kadın olmak için ameliyat parası biriktiren kadın adayı imajını sildi. Bir süre sonra devreye mahalle 'bıçkın'ları girdi. Yıldırmalar polisle işbirlikleri azınlıkları yıldırdı ve süreç içerisinde Cihangir'i terk ettiler.

ALİ KEMAL YILMAZ

Bir çocuk oyununda, biri birine kötü bir şey söylerse, beriki ona doğru el tutup "ayna ayna" diyerek kötü sözü sahibine yansıtır.

Ben Ayna

MUHSİN KIZILKAYA

Bir katırın sırtındaki çerçi yükü arasında geldim bu dağ doruklarındaki yaylaya. Buraya ilk defa geliyorum. Yol uzundu, beni getiren çerçi, pınar başlarında mola verdi, gökyüzünde kartallar uçuyordu, yolumuza sarp kayalar çıktı, yukarı çıktıkça hava serinledi, şimdi her yerden püfür püfür yellerin estiği, buzul gölünün kenarında kurulmuş olan kara çadırların arasındayım.

Yükünü biraz önce açtı çerçi, yere serdiği çulun üstüne dizdi bizleri. İncik boncuk var, plastik taraklar, plastik düdükler, şişirilmemiş balonlar, kuru incir, lokum da eksik değil yanımda. Bir anda yaylanın kadınları üşüştü başımıza. Çerçi işini biliyor, kadınların getirdiği yün, tereyağı, peynir ve el dokuması çoraplara karşılık nesneler veriyor onlara. Çerçenin yükündeki en değerli eşya ben değilim kuşkusuz. Benim değerim bir çift yün çoraptır, bir top tereyağı bazen de.

Onlarca akranımın arasında beni seçti delikanlı. Kara yağızdı, kısa bir süre sonra benden ona yansıyacak yüzündeki esmerliği belki de onu da şaşırtacak. Hani barut esmeri dedikleri var ya, öyle bir esmerlik. Arka yüzümü kaplayan incecik tenekenin üstünde benim de tanımadığım bir artistin resmi var. Arkasında horuz veya Elvis Presli olanını seçmedi, ille de esmer kızın gülümseyerek ona baktığı beni seçti. Belli ki sevdiğine hediye edecek. Bir çift yün çorap verdi çerçiye, yüzüne tutmadan koynuna soktu beni, oradan uzaklaştık ikimiz de.

Şimdi delikanlının koynundayım, etrafında atların cirit attığı, kuşların inip kalktığı buzul gölüne doğru ilerliyoruz. Kalbinin üstünde taşıyor beni.

Hakkımda ne biliyor acaba? Kaç kez tuttu beni yüzüne? Beni sevgilisine götüren delikanlı, çok eskiden, antik çağ dedikleri dönemde metal, hafifçe içbükey cilalı disklerin benim atalarım olduğunu, İsa'nın doğumundan sonra ilk yüzyılda gelişip bütün insan vücudunu gösterebilecek kadar büyüdüğümüzü, Keltler'den Romalılara geçtiğimizi, daha sonra Avrupa'da yaygınlaştığımızı, 16. yüzyıldan itibaren Venedik damgasını taşıdığımız, ilk çağlarda bronzdan yapılanlarımızdan tutun da bana gelinceye kadar, her yerde, her çağda, her zaman insan kalbinin sembolü olduğumuzun biliyor mu acaba? Tarihimizle bir ilişki kurduğunu sanmıyorum delikanlının, sadece kalbin sembolü olduğumuzu biliyor olsa gerek ki, şimdi beni kalbinin üstünde taşıyarak, kalbini verdiğini birine götürmekte.

Cinsiyetimi kimse sormadı şimdiye kadar. Bırakın sormasınlar, ben kendimi dişi olarak görüyorum nasılsa. Çünkü en çok kadınlar sever beni, bunu beni taşıyan delikanlı da biliyor olsa gerek ki, şimdi sevdiği kadına götürmekte, fakat Tanrıça Artemis'ten haberdar olduğunu hiç sanmıyorum delikanlının. Mitolojide güneş erkek karakterlidir, güneşin yaydığı ışınları Artemis yansıtmaktadır dünyaya. Onun için ben Artemis'le özdeşleştirilmişim. Doğu'da da benzer bir işlev yüklenmiş bana. İran'da, Pakistan'da, Afganistan'da iki nişanlının ilk kez karşılaşması benim aracılığımla olmakta. İki sevgilinin ilk kez karşılaştığı odanın duvarına benim büyükçe bir benzerim asılmakta. Nişanlılar iki farklı kapıdan girerler odaya, birbirlerine bakmak yerine Ayin-i Bibi Maryam adı verilen bu benzerime bakarlar ve ilk defa birbirlerini onun içinden görürler.

İsim babalarım Farslardır; "ayine" demişler bana, bir şeyin kendisi, benzeri anlamına gelir bu kelime. Gümüş muhafazalara kapatırlardı çok eskiden bizi. Ve her zaman bize bakmak caiz olmadığından, ilk başlarda ön yüzümüzü duvara gelecek şekilde asardınız duvarlarınıza. Çünkü biz size, sizi gösteriyoruz. Siz kendinizle yüzleşmeyi pek sevmiyor olmalısınız ki, zaman zaman bizi uğursuzluğun sembolü olarak belleddiniz. Hikayeler uydurdunuz, mesellere konu ettiniz, örneğin bizden birini kırmayı yörenizden eksilmeyecek yedi yıllık bir uğursuzluk belirtisi saydınız. Çünkü size göre biz içimizde kötü ruhlar barındırıyorduk. Kırılırsak eğer, o kötü ruhlar serbest kalırdı. Onun için cenaze evlerinde, ölünün ruhunu hapsetmeyelim diye üzerimizi örttünüz. Namaz kılarken de hakeza... Bununla yetinmediniz gördüğünüz rüyalardan da kovdunuz bizi. Rüyada bizi görmek, başınıza gelecek felaketlerin sebebi saydınız. Çoğu yerde lanetlediniz. Uydurduğunuz masallarda bile, bizimle içli dışlı olan kahramanı, örneğin Pamuk Prenses masalındaki kraliçeyi kötü karakterli yaptınız.

Delikanlının koynunda yolculuk yaparken, kendi kendime düşünüyorum bütün bunları, onun kalbi hızlı hızlı atıyor, beni de biraz heyecanlıyım, biraz sonra muhtemelen kendi cinsimden birinin eline geçip yeni maceralar yaşayacağım çünkü. Alın yeşile, sarının mora biraz öteye git dediği rengarenk bir merada buluştular delikanlı ile kız. Çok az konuştular. Delikanlı mahcup bir edayla çıkardı beni koynundan, uzattı kıza, kız alıp beni yüzüne tuttu. Bir süre baktı bana ve zülfünü okşadı, aşkla baktı sevgilisinin yüzüne. Bende gördüğü aksini, onun yüzüyle karşılaştırıyordu oracıkta.

Arada olan bitenleri bilmiyorum. Bir gece yarısı kız, beni bohçasından çıkardı, sol memesinin üstünde sakladı. Yola çıktık. Dış kapıda buluştuk ilk sahibimle. Dağlara vurduk. Belli ki delikanlı ikimizi de kaçırmıştı. Zifiri karınlıkta bir dağ başında bulduk kendimizi. İkisi de tedirgindi. Bir an önce sevişmek istiyorlardı sanki, peşlerinde kızın sahipleri vardı. Onlar sevişe dursun, ben de düşünmeye başladım kendi kendime.

Çoğu kişi sabahları ilk önce bana günaydın diyerek başlar hayata. Kendine aşık olanın en iyi dostuyum ben. Benim onları sevdiğim tartışılır da, onlar beni çok severler. Ben herkesle dost olurum da, herkes benimle dost olamaz, ancak bana aşık olabilirler. Çünkü beni öpmeye yeltenenlerin yanaklarını öpmek yerine, dudaklarından öperim ben de. Bazıları ise bana bakarak düşünürler. Gençken herkesin arkadaşıyım, yaşlanınca bir anda benden uzaklaşırlar. Şairler o yüzden sitem ederler bana. Beni "kırk oda"da anlatan kudretli bir yazar-şairlere göre ardımda başka dünyalar, başka hayatlar barındırırım. Başka bir kudretli şair, "bir yalnızın odasında, ikinci bir yalnızlık olarak" görmüş beni. Hepimizin, insanlara hiçbir zaman göstermedikleri bir görüntüyü sakladığımızı düşünürler. Bir çocuk oyununda, biri birine kötü bir şey söylerse, beriki ona doğru el tutup "ayna ayna" diyerek kötü sözü sahibine yansıtır. İnsanlara hep oyunlar oynarım aslında, sağ tarafları yerine sol taraflarını gösteririm onlara. Bundan da hiç gocunmazlar.

Tedirgin, yarım yamalak bir sevişmeye sonrasıydı. Kız üstünü çıkarmamıştı. Hala koynundaydım. Bir anda silah sesleriyle irkildik üçümüz de. Kurşun yağmurunun altındaydık. Delikanlı kızı korumak için üstüne abanmaya yeltenince bir kurşun beni paramparça etti sol memenin üstünde. Kurşun beni delip kızın kalbine ulaşırken, binlerce parçaya bölünmüştüm orada. Şimdi her parçam, kızın memesinin zerre kadar küçük bir parçasını yansıtıyordu karanlıkta.

Rumi'nin dizesini unutmayın, "iyi dostu olanın bana ihtiyacı yoktur" hiçbir yerde.

muhsinkizilkaya@hotmail.com

Neler gördüm?

9 Ocak 2003, yemek arası.

> Ağlamaktan güzelleşmiş ıslak bi surat

> Topukları metal metal ilginç bi çift

> Sarı bıyıklı şaşkın bi adam

> Yavaş yavaş yaşayan bi anne adayı

> Dokuza gelen akrep

> Bayaa uzun bi imza listesi

> Unutulmuş kozmik yurttaşlar dergisi

> Dişlerim bi de kendim

Kapılardan birini beklerken, limon kokulu bayan tuvalette.

BAKANGÖR

Türkiye'nin en önemli mevzularına getirdiği farklı bakış açılarıyla bildiğimiz İşçi Partisi Genel Başkanı Doğu Perinçek, Irak Savaşı'nı ve Ortadoğu'daki son gelişmeleri anlattı. Perinçek, "Türkiye'nin ABD'yi suya götürüp susuz getirdiği" düşüncesinde...

Silahı Az Olanlar Silahı Çok Olanları Yener

Size fal baktırmaya geldim. Pek çok kişide, sizin her şeyi önceden bildiğiniz gibi bir inanç oluştu... Nasıl biliyorsunuz?

- Tamam. İlk defa size bu işin sırrını açıklıyayım; suya bakıyorum. Sihirli bir su bu, formülü bende. Karikatüristsiniz, bir çizgi başladığı zaman onun nasıl devam edeceği belllidir. Geleceğin bilgisi aslında geçmişin ve halin bilgisinden çıkar. En önemli özelliğimiz bilimsel sosyalist olmamız. Tarihsel materyalizm ile meşgul olan insanlarız. Atatürk 1904 yılında 10 ocak günü not defterine şöyle yazıyor; "Evvela sosyalist olmalı, maddeyi anlamalı." Onun müthiş bir tarih bilinci vardı ve Türkiye toplumunun nereden gelip nereye doğru gittiğini çok iyi görüyordu. Biz İşçi Partililer, geçmişten beri dünyadaki bilgileri toplamak için özel örgütlenmişiz. İkinci önemli sırrımız tarihsel sürece taraflı olarak emekçilerin yanından bakıyor olmamız ve devrimciliğimiz. Devrimci olmak süreci anlayabilmek için gerçekten çok önemli. Gelip bir yere dayandığı zaman devrimler gerekiyor. Devrimci olmayanlar, dünyaya durağan bakanlar gerçekten kopuyor.

Peki kapitalist küreselleşmenin ulusalcılıkla alıp veremediği nedir?

- Bugün niye birdenbire adem-i merkeziyetçilik modası çıktı, çünkü sistem ulusal devletleri ortadan kaldırmayı önüne koydu. Ulusal devletler 20.yyda nasıl kuruldu? Emperyalizme karşı kurtuluş savaşlarıyla. Emperyalizmin nihai amacı nedir? Devletleri ortadan kaldırmak, devleti sömürgeleştirmek ve valilerle yönetmek. Fakat 20.yy'da, 1917 Ekim devrimi ve arkasından 1920 Mustafa Kemal devrimi sonucunda bir devrim dalgası başladı. Devleti olamayan halklar Asya'da, Afrika'da, Latin Amerika'da devletlerini kurdular, emperyalizme karşı kurtuluş savaşlarıyla sınırlarını çizdiler, gümrüklerini diktiler. Emperyalizme karşı bağımsızlık göreli.. Her halükarda bir devletin olması belli ölçülerde bağımsızlığı ifade eder, en azından bir siyasi bağımsızlığı ifade eder, ekonomik bağımlılık olsa bile. Şimdi 1975'lerden sonra Sovyetler Birliği'nin kapitalizme geri dönmesiyle birlikte dünya dengeleri de tekrar emperyalizm lehine, Amerika lehine değişime uğradı. Bunun üzerine Amerika bir karşı saldırıya geçti. Bu karşı saldırının esası, ezilen dünya halklarını tekrar devletsiz bırakmak. Irak'a saldırdı körfez savaşında ve hakikaten parçaladı. Yugoslavya'yı parçaladı, Çekoslavakya'yı ikiye böldü, Rusya'yı iki defa parçaladı. Şimdi de Ortadoğuyu parçalamak için geliyor, Irak'ı, İran'ı, Türkiye'yi, Suriye'yi parçalayacak ve Orta Asya'da hakimiyet kurmaya çalışacak. Ama bu amaçlarına ulaşamayacak. Amacı, Türkiyenin, İran'ın, Arapların, Afganların, Afrikalıların devleti olması. Amaç, bu devletsizleştirilmiş halkları ademi merkeziyetçilikle, devletin üzerinden atlayacak, devleti ortadan kaldıracak beyliklerle yeniden feodal beyliklere döndürmek. Edirne beyliği, Manisa beyliği, Samsun beyliği gibi. Bunu da toplumda sanki bir demokrasiymiş, özgürleşmeymiş gibi sunuyorlar. Siz devlete karşı değil miydiniz? Devlet kötü bir şey değil mi? Sizi düzensiz, devletsiz bırakıyorum ve sizi özgürleştiriyorum. Devletsiz toplumlar ne zaman olabilir? O kadar doğru bir üretim yapacaksınız ki o üretimin paylaşılması gibi bir sorun olmayacak. Çünkü devlet sonuçta paylaşımı bekleyen örgütlenmedir.

O zaman, devlet sadece cennette mi olmaz?

- Bakın cennette neler yok? Çek defteri yok, banka yok, her şey o kadar bol ki para yok. Duvarları yaladığınız zaman muhallebiyi yemiş oluyorsunuz, kevser suları akıyor, ağzınızı dayadığınız zaman kevser şarabından içebiliyorsunuz. O kadar çok tanrı size, huriler vermiş ki, dünyada olduğu gibi sevgisiz, aşksız, muhabbetsiz kalma ihtimali de yok. Cennet olduğu zaman, yani her şey sınırsız, bol olduğu zaman devlete de ihtiyaç kalmıyor.

Ama toplumlar daha oraya gelmiş değil. Devlet olacak, devletin olması kaçınılmaz. Ama bizim elimizde olan nedir ulusal devrimci bir devletimiz olsun. Ya devletsiz kalacağız , ezilen dünyanın halkları olarak, ya da bizim milli, birlikçi, bağımsız, halkçı, bir devletimiz olacak.

İnanmak istediğim şöyle bir şey var. Bazı Uzakdoğu dövüş tekniklerinde, öyle denge bozucu hareketler vardır ki, saldırganın size yönelttiği kuvvet ve hız bu defa kendisine zarar verici bir hale gelir ve yönelttiği güç nedeniyle alaşağı oluverir. Amerika'ya da kung fu işler mi sizce?

- Amerika bu işten büyük bir bozgunla çıkacak, bir ay iki ay sonra demiyorum ama yıllarla ifade edilen bir süre sonra Amerika'yı bu savaşa götürenler eğer o zaman hayattalarsa bugünkü savaş nedeniyle yargılanacak, ya Amerika tarafından ya da uluslararası planda yargılanacak ve belki de yeni bir yere doğru gidiyor. Amerika devleti parçalanacak. Bakın dünyayı parçalayayım diye yola çıkan Amerika bu sefer kendi parçalanmasını yaşayacak. Çünkü Amerika'nın içine girdiği krizde aynı zamanda parçalanma etkenleri de ortaya çıkıyor. Bir çok eyaletlerden ve devletlerden oluşan bir toplum. İngiliz kökenlisi var, İspanyol kökenlisi var, dünyaya ırkçılığı dayatırken o dönüp bumerang gibi Amerikan toplumunda parçalanma etkeni olarak karşısına çıkacak. Türkiye bence dipten tekrar yükselişe başladı. Amerikan askerinin Türkiye'ye alınmaması bir dönüm noktasıdır. Türkiye Amerika'yı suya götürüp su içirtmeden geri getirdi. Amerika Türkiye'nin başına Tayyip Erdoğan'ı, Abdullah Gül'ü de getirmişti. Alsın onları da götürsün. AKP ekonomik programı uygulamak için gelmişti ama Mehmetçiğin kanını satma şartına bağlanmıştı o programı uygulamak. Şimdi Mehmetçiğin kanını satamıyor, biz zaten "satamayacaklar, satamadıkları için de devrilecekler" dedik.

İlk tezkere sonuçları açıklandığında yanlış sayıldığını düşündüm. Tezkere başarılarımızın nedenleri neler?

- Tayyip Erdoğan ile Abdullah Gül ne söylediler bize? "73,5 milyar borcumuz var onun için bu tezkerenin çıkması şart." Burada etkili olan güç akıntıya rağmen Türk Silahlı Kuvvetleri'dir. TSK' nin bastırmasıyla tezkere red edilmiştir. Sivil planda da İşçi Partisi'dir. Oylamadan sonra aradılar bizi, "bu sizin başarınız" dediler. Toplam olarak baktığımız zaman Türkiye'nin bütün milli kuvvetlerinin başarısıyla oldu.

CHP'nin son zamanlardaki ani tavır değişikliği nedendir. Saksı mı düştü?

- CHP de aynı amaçla Amerika tarafından getirildi ve dikkat ederseniz seçimden sonra aynen şöyle söylüyordu. İş adamlarının Irak'a götürülmesiyle ilgili, "Onları oraya nasıl götürürsünüz ve Amerika'yı küstürürsünüz" demişlerdi. Sonra ne oldu? Türkiyenin milli güçleri CHP'yi hizaya getirdi, nasıl AKP'nin o 99 altın adamını beli bir yöne yönelttiyse, CHP'yi de Türkiyenin milli kuvvetleri hizaya getirmiştir.

Başka ülkelerin etkileri var mı?

- Başka ülkelerin şöyle etkileri var. Rusya, İran, Çin, Fransa, Almanya son zamanlarda, "Diren Türkiye, dünyanın kilidi sensin, diren, biz senin arkandayız" dedi. Karşı tarafta da aksi yönde propagandalar oluştu. Fakat ne oldu bütün bu propagandaya rağmen Türkiye'nin cesur tavırlar alması diğer ülkelerde etki yaptı, karşılıklı bir etkileşmeyle bir dünya cephesi oluştu. İstanbul'da toplantılar oluyor, Rusya'nın, Çin'in, Fransa'nın, Almanya'nın, İran'ın, Irak'ın askeri diplomatları Türk ordusunu, İşçi Partisi'ni oraya davet ediyorlar. Orada neler konuşuluyor? "İncirlik'e Amerika hardal gazı getirdi, uranyum getirdi aman Türkiye sakın geçişlere izin vermesin." Bu kadar cesur davranan bir ülke olmamış hiçbir zaman. İşçi Partisi başından beri diyor, "Türkiye direnecek, milli devlet direnir, milli ordu direnir." Burada Irak'la bir dostluk toplantısı oldu. Ruslar, Almanlar, İspanyollar geldi. Ortadoğu ülkeleri de katıldı. Onlara dedim ki, "Gidin ülkelerinize söyleyin; kuzey cephesi açılmayacak, bunu yapabilecek hiçbir güç yoktur dedim." Herkes şaşırdı. Benim amacım ne orada? Gitsinler ülkelerine söylesinler, karşılıklı bir güven başlasın, cepheyi kuralım, bir blok oluşturalım.

Aytunç Altındal ile televizyonda bir gerginliğinizi hatırlıyorum...

- Evet, ona 'gizli görevli' dedim. Bunu yazabilirsiniz. Solculuk nedir? Devrim yapmaktır. Devrim yapacak bir adam kimin gibi konuşur? Atatürk ne diyor; "Türk milleti zekidir. Türk milleti çalışkandır." Kendi milletlerinin, halklarının yapamayacağını değil, yapacağını söylüyor. Bu çok önemli. Senin sümüklü diye gördüğün proletarya, eli yağ içinde olan, evinde gidip karısını döven kişi, devrim yaparken kendisini de değiştirecektir. Devrim yalnız eski toplumu yıkmak için değil yeni toplumu kuracak sınıfın dönüşmesi içindir. Atatürk kiminle devrimi yaptı? Yaban'ı okursanız, Yakup Kadri Mihaliççik'in köylülerini anlatıyor. O tabloya baktığınız zaman, "Ya bu adam mı devrim yapacak, düşmanı denize dökecek?" dersiniz. İşte burada Atatürk devrimi yaptı, Nutuk'un sonunda diyor ya "Vazifeye atılmak için, içinde bulunduğun imkan ve şartları düşünmeyeceksin." Atatürk neyi görüyor, ileri atılan o öncü güç, milletin imkanlarıyla harekete geçerse o zaman bu iş başarılır. O zaman topu, tüfeği, füzesi az olanlar, füzesi çok olanları yener. Hep böyle oldu. Silahı az olanlar silahı çok olanları yenmiştir. Bu kurtuluş savaşlarının tunç kanunudur.

Irak'ta da böyle olacak mı?

- Orası da böyle olacaktır. Irak bugün kahramanca direniyor. Ama diyelim Bağdat düşse ne olacak? Amerika öyle bir batağa geldi ki, bu olay bitmiyor. Hitler Stalingrad önlerine kadar geldi. Kazanacak zannediliyordu. Ama en sonunda ne oldu, kendi ininde intihar etti. Bu da Amerika'nın zararına sonuçlanacak bir savaştır. Mesele bu, ileriyi görebilmek. Amerika'yı yenebilecek bir dinamiğin tüm dünyada var olduğunu görebilmek.

MERAL ONAT

Akşamsefası

Nuri Alço... Siyah takım elbise, ipek gömlek, palto, yumurta topuk ayakkabı ve beyaz atkısıyla, sinemada çizdiği kötü adam karakteriyle 80'li yıllarda girmişti hayatımıza. Artık yaşarken efsane olan Nuri Alço, Hayvan'nın sorularını cevapladı.

Her Şey O Kadar Kötü ki Kötü Adam Bile Sempatik Kaldı

FERZENDE KAYA

İlk filminiz neydi?

- Orhan Gencebay ve Müjde Ar'la birlikte 'Feryada Gücüm Yok' isimli bir filmdi. Çok zengin bir işadamı rolündeydim. Otuz sene önceydi.

Sinemaya kaç yaşında girdiniz?

- 24 yaşındayken girdim sinema dünyasına. Daha önce bankacıydım. Eskişehir'de Esbank'ta proje istihbarat şefiydim. Sonra oradan ayrıldım, bir ilaç firmasında çalıştım. İstanbul'a gelip gitmelerim esnasında, sinemacılarla, gazetecilerle tanıştım. Türkiye'nin ilk mankenlerinden biri oldum. Naci Altun ve Cihan Üstün de vardı. Daha sonra da sinemaya geçtim. İki yüze yakın filmim var geride kalan.

Kötü rollerde oynamaya nasıl başladınız?

- İlk deneyimimde Türker İnanoğlu, "Baş rol oynayacaksın" dedi. Senaryoyu istedim, "Senaryo yok" dedi. "Ne oynayacağım peki?" dedim. "Pezevengin birini oynayacaksın, karı kız satan biri..." Ben o an kızarmıştım; kaynar sular döküldü başımdan. "Tarık'la beraber çalışacaksın, ama baş rol sensin." dedi. "Daha sonra Alev Alev isimli filmi çekeceğim, orda da iyi adamı oynayacaksın" dedi. Böyle bir dengeleme yoluna gidecekti. Ama baktı ki, kötü adamı çok iyi oynuyorum, devam etti. Ondan sonra, Taçsız Kraliçe, Yosma, Beyaz Ölüm filmleri çekildi. Ardı ardına geldi filmler, durup düşünmeme fırsat bile olmadı.

Gerçek yaşamınıza bir etkisi oldu mu?

- Gerçek yaşamda tabii ki, bilinçsiz insanlar tepki gösteriyordu. Eskiden daha çok vardı, bizi görünce, "kötü adam" gibi davranıyorlardı. Ama şimdi artık halk bilinçlendi. Hayatımda ağzıma sigara koymamış birisiyim. Uyuşturucu kullanan adam gözüyle bakıyorlardı. Çünkü filmlerde oynadığım karakterler hep böyle oluyordu. Ben aslında hep mesaj verici filmlerde oynadım. Anadolu'dan kaçıp gelen bir kızın İstanbul'da meşhur olma isteği ve bunun üzerine düştüğü kötü yollar... Kandırılması, uyuşturucuya bulaştırılması... Bu mesajları içeren filmlerde oynadım, o yüzden çok huzurluyum.

Rol icabı kötü yola düşürdüğünüz kadınları bir de dövüyordunuz...

- Dövme sahneleri yüzünden başımıza çok şey geldi. Çünkü gerçekten dövüyordum ve kızlar çok korkuyordu. Mesela 'Kayıp Kızlar' filmini çekerken, Nigün Saraylı'ya bir tokat atmam lazım. Kızcağız yüz ifademden korkuyor, ben elimi kaldırmadan, yüzünü kaçırıyor. Bir türlü çekemiyoruz, boyuna film gidiyor. Bağırmalar, çağırmalar. Kız korkudan ölüyor. En son Orhan Elmas, "Tamam paydos, bu sahneyi çekmiyoruz" dedi. Bana da işaret verdi, ben anladım, 'çaktırmadan vur' demek istiyor. Nilgün'e dedim ki, "Sahneden vazgeçtik, benim yüzüm sert, ben sana kaşlarımı çattığım an, sen gözlerini benden kaçır, başını öne eğ, gözlerimin içine bakma..." Motor denildi, o benim yüz ifademden ve bağırmamdan korktu ve başını öne eğdi. Ben o an buna bir çaktım, iki seksen yere serildi. İki ayağı yerden kesildi, yüzü şişti kızcağızın. Seti iptal ettik o gün. Sonra çekimler bitti, galasına geldik. Seyirci o sahneye gelince, Nilgün'e 'vah vah' dediler, bana da 'vay adi, vay puşt' şahane gibi yorumlar yaptılar.

Kötü adam karakterine en iyi uyum sağlayan kadın oyuncu kimdi?

- En iyisi Ahu Tuğba'ydı. Fatma Girik, Türkan Şoray ve Hülya Avşar ile de çok çalıştık, ama benim rollerime en iyi Ahu Tuğba uyum sağlıyordu.

Peki öyle bir yaşam var mıydı hakikaten... Anadolu'dan kaçıp gelmiş ve gazozuna hap atılmış kızlar...

- Vardı. Anadolu'dan büyük şehirlere, meşhur olacağım diye gelen ve kötü yola düşen insanlar çoktu. Şu anda da var. Halen bu düşünceyle bir sürü insan evden kaçıyor ve kötü olaylara karışıyorlar. Hala sağdan soldan bana geldikleri de oluyor. Yıllardır Yeşilçam dünyasındasınız, iki yüz film çektiniz, şimdiki sinema dünyası hakkında ne düşünüyorsunuz?

- Ben işimi çok seviyorum. Bizim sektöre girdiğimiz yıllarda bu iş bir gönül işiydi. Şimdi sinemada para da kazanıyor insanlar. Bütün çileyi bizim devredeki insanlar çekti. Ben işimi severek yaptım. Ve dönüp geriye baktığımda, hiç de pişman değilim. Geride birçok film bıraktım. Tabii sektördeki eski keyif ve tat yok. Sinema ölmüş vaziyette. Festivallere eskiden otuz-otuz beş film katılırdı. Şimdi dört beş film ya giriyor, ya girmiyor. Onlarda da Türkiye'nin en büyük jönlerinden kimse olmuyor. Ne Tarık Akan, ne Kadir İnanır, ne Cüneyt Arkın oluyor. Haliyle biz de olmuyoruz. O zamanlar çok güzeldi. Şimdi o sıcaklıklar yok, sinemalar bile kapandı, cep sinemaları açıldı.

İlk çalıştığınız yönetmen kimdi?

- İlk çalıştığım yönetmen rahmetli Orhan Elmas'tı. Ondan sonra Osman Seden ile çalıştım. En çok bu ikisiyle çalıştım. Ülkü Erakalın ve Aram Gülyüz'le de çalıştım. Kartal Tibet'te severek çalıştığım bir yönetmen. En iyi Orhan Elmas ile anlaşıyordum. Aslında herkes ondan korkardı, "deli yönetmen" derdi. Çünkü çok bağırırdı, kızardı. Necla Nazır'ı bir seferinde çok feci azarlamıştı, hüngür hüngür ağlatmıştı... Ben de ona kızıp çok üzülmüştüm. Ama sonra anladım ki, bu disiplin hep bizim için. Onunla çalışmak güzeldi. Bir prova alırdık ve ardından çekerdik.

Erotik filmler furyası sizin döneminizde başladı...

- Benim dönemimde başladı, doğru ama ona rağmen, bütün ısrarlarına rağmen ben girmedim hiç o filmlere... Onlarda hiç oynamadım...

Hiç iş kazası geçirdiniz mi?

- Çok iş kazası geçirdim. Özellikle Cüneyt'le(Arkın) oynarken. 'Katiller de Ağlar' filminde bir kavga sahnemiz vardı. Ben Emniyet Müdürü'nün kızını kötü yola düşürmüşüm. Babası Emniyet Müdürü olan Cüneyt de gelip beni buluyor ve sorguluyor, sorgulama esnasında bayağı bir hırpalanmıştım. Yine bizim Cüneyt'le helikopterin üzerinde kavga sahnemiz vardı. Kilyos'ta çektik, Cüneyt yumruğu vuruyor ve ben yere düşüyorum. Ben düştükten sonra o da atlıyor. Hemen yuvarlanmam lazım, yoksa üstüme düşecek. Tabi ki bu sahneler çok kötü şartlarda çekildi. Bunlar için çok iyi bir bilinç gerekirdi, yoksa ölümle sonuçlanabilecek kazalar olabilirdi. Bunların bir çoğunda yaralanmalar oluyordu. Benim de yaralandığım oldu. Zevkle çalışıyorduk, bayağı keyifli oluyordu, çalışmalar...

Geçmişte çalışma koşulları nasıldı?

- İmkanlar yoktu. Bir de filmler Anadolu'da çekiliyordu. Mesela biz Iğdır'da çekiyoruz. Bir köyde, değil otel, kalacak ev, ahır bile yok. Köyün ilkokulunda kalıyoruz, sıraların üstünde yatıp kalkıyoruz. Dünyanın başka bir yerinden bizi görseler, "Manyaklara bakın, niye bu çileleri çekiyorsunuz" derler. Ama biz sinema yapıyoruz o şartlarda, hem de büyük bir hevesle. Şu an çalışılan yerler çok iyi. O zamanın koşullarına rağmen, güzel ve tatlı anılardı. Bir günde beş tane filmde oynadığımı bili-

Çok iyi bir projem var. 'Yuvaya Dönüş' diye bir hikaye. Çok güzel bir hikaye. Ramazanda, kandil gecelerinde, bayramlarda bütün televizyonların oynatacağı bir film. İnşallah, çıksın da bir de iyi Nuri Alço'yu görsünler.

rim. Bütün yönetmenler arardı, kendi aralarında anlaşırlardı. Şimdi bir film çekiyorsunuz, altı ay, bir sene yatıyorsunuz.

Bir müddet sonra kötü karakterlerden sıkılmadınız mı?

- Bu benim seçimim değildi. Bazen, "artık kötü karakterleri oynamayacağım" diyordum. Ama baktım benim yerime birileri gelip oynuyor ve oynayacak başka rol yok. Bir yerde mecbursun oynamaya. Senin işin ve işini yapacaksın. Zevkle oynuyorum. O yapıda bir insan olmadığımı herkes biliyor. Bu yüzden çok rahatım.

O günlerden en çok neyi özlüyorsunuz?

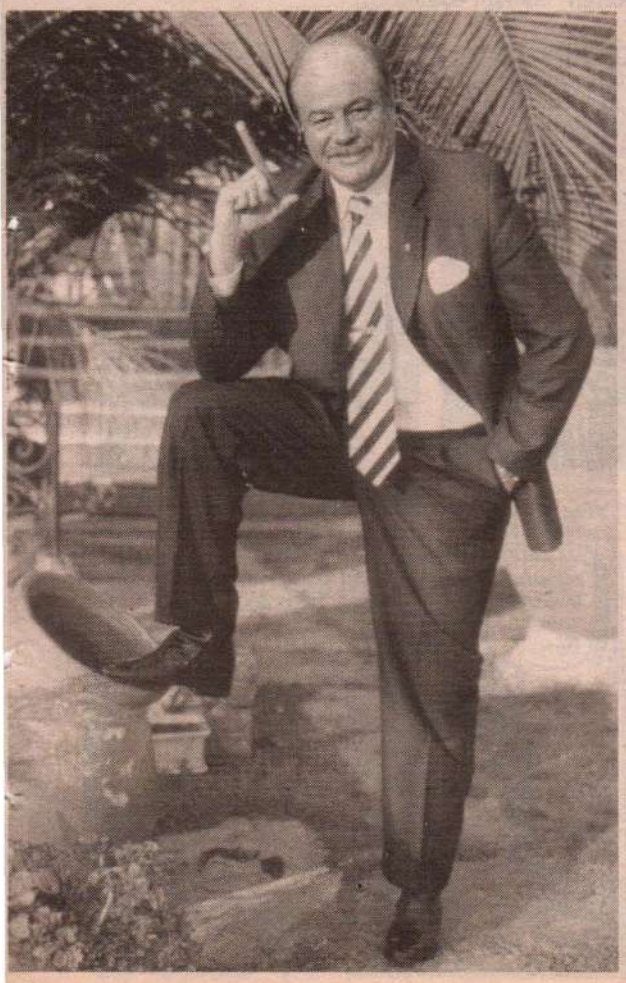
- Olmayanları... Esas rolleri paylaştığımız Erol Taş'lar, Kadir Savun'lar, Münir Özkul'ları özlüyorum. Bunlar sinemanın güzel yüzleriydi... Bunlarla oynamak, bunlarla birtakım şeyler paylaşmak güzeldi. Şimdi orayı, o dönemi, o insanları özlüyorsunuz.. Bizim zamanımızda, sette olmak kutsal bir şeydi. Şimdi başrol oyuncusu, çekim esnasında cep telefonuyla konuşuyor. Eskiden mümkün değildi bu. Yönetmen nefes aldırmazdı. Bir sıcaklık vardı. Çok güzel günlerdi.

Bu mesleğin emekliliği yok, nereye kadar gideceksiniz?

- Bu bir yerde iyi, bir yerde kötü. Yaşlanınca baba, dede rollerini oynuyorsun. Ölene kadar oynarım. Para dahi vermeseler, o atmosferde olmak adına oynar insan.

NARO'cular eylemlerine devam ediyor, ne düşünüyorsunuz?

- Öyle bir gençlik grubu ortaya çıktı. Protest bir konu olarak ele aldılar. Çünkü 80'li yıllarda, bizim çektiğimiz kötü bir imaj vardı; uyuşturucu, Anadolulu kızların kötü yola düşmesi... Mesaj içerikli filmlerdi. Naro'cular da kendilerini 'sevgi yolcuları' olarak anıyorlar. İyi niyetli çocuklar, aydın kişiler. 'Bu sevgimizi, bu protestomuzu kimle söyleyebiliriz' diye düşünmüşler. 80'li yılların kötü karakteri Nuri Alço'yu seçmişler. Onunla kendilerini ifade etmişler, sonuç olarak başarılı da oldular.

Tanıştınız mı onlarla?

- Bir defa telefonla görüştüm. Bana teşekkür ettiler, hedeflerine ulaştıklarını söylediler. Daha sonra görüşmek istediklerini söylediler. Biraraya gelmek nasip olmadı.

Hiç komedide oynadınız mı?

- Ben oyuncuyum, aktörüm, her türlü rolde oynarım. 'Uzaylı Zekiye'yi çektik, orada komedi oynadım mesela. Millet şaşırdı, ama oyuncu adam her şeyin altından gelir başarır. Avrupa'da bir oyuncuyu şartlamıyorlar. Kötü adamı oynamışsa, hep kötü adamı oynayacak diye bir şey yok. Bir bakıyorsunuz, mafyayı, iyi adamı, komik adamı oynuyor. Ama Türkiye'de her yapımcı, filmini kullanmak için böyle yaptı. En iyi kötü adamı kim oynar, 'Nuri Alço oynar' denildi ve hep beni oynattılar.

Evli misiniz?

- Yok, evli değilim, boşandım. Bir kere evlendim boşandım, çocuğum falan yok. Şimdi şartlar farklı, 'niye olmasın' diye düşünüyorum bazen.

"Keşke oynamasaydım' dediğiniz bir filminiz var mı?

- Bazen keşke jön olsaydım diyorum. Öyle bir seçeneğim de vardı. Ama karakter oyuncusu olmak daha iyi, kalıcı oluyor. Birçok rolde oynayabiliyorsun. Ama fırsatım da olmadı bunu düşünmeye. Fakat şimdi dönüp geriye baktığımda, hata diyebileceğim bir film yok.

Sinema dışında neler yapıyorsunuz?

- İş hayatına atılmak zorunda kaldım. Birçok iş yaptım. Polonya Pasajı'nda dükkanlarım vardı. Şimdi Didim'de bir otel işletiyorum. Yan işler yapmak zorundayım, çünkü sinemayla geçinmek zor. Sadece sinemayla uğraşan insanların sonunu gördük, çok acımasız olan yaşam şartlarına hazin bir sonla yenildiler.

Boş zamanlarınız oluyor mu?

- Zaman buldukça şiir yazmayı seviyorum. Anılarımı yazmayı düşünüyorum. İlk fırsatta toparlayacağım. Büyük bir arşiv ve birikim var. Yeşilçam'da büyümek, insanları tanımak çok renkliydi.

12 Eylül'ün size bir etkisi oldu mu?

- Bize pek etkisi olmadı. Paramızı alamadık o dönem. Çünkü sektörde bir kriz çıktı. Ama siyasi olarak bir etkisi olmadı.

Şu an neler yapıyorsunuz?

- Bir süredir 'Böyle mi Olacaktı' isimli dizide oynuyordum. Şimdi 'Ömerçip' isimli sinema filmini çekiyoruz. Orada başrolü oynayan M. Ali Erbil'in arkadaşını oynuyorum. Komedi filmi. Diğer filmlerdeki rollerime benzemiyor. Güzel sevecen bir rol.

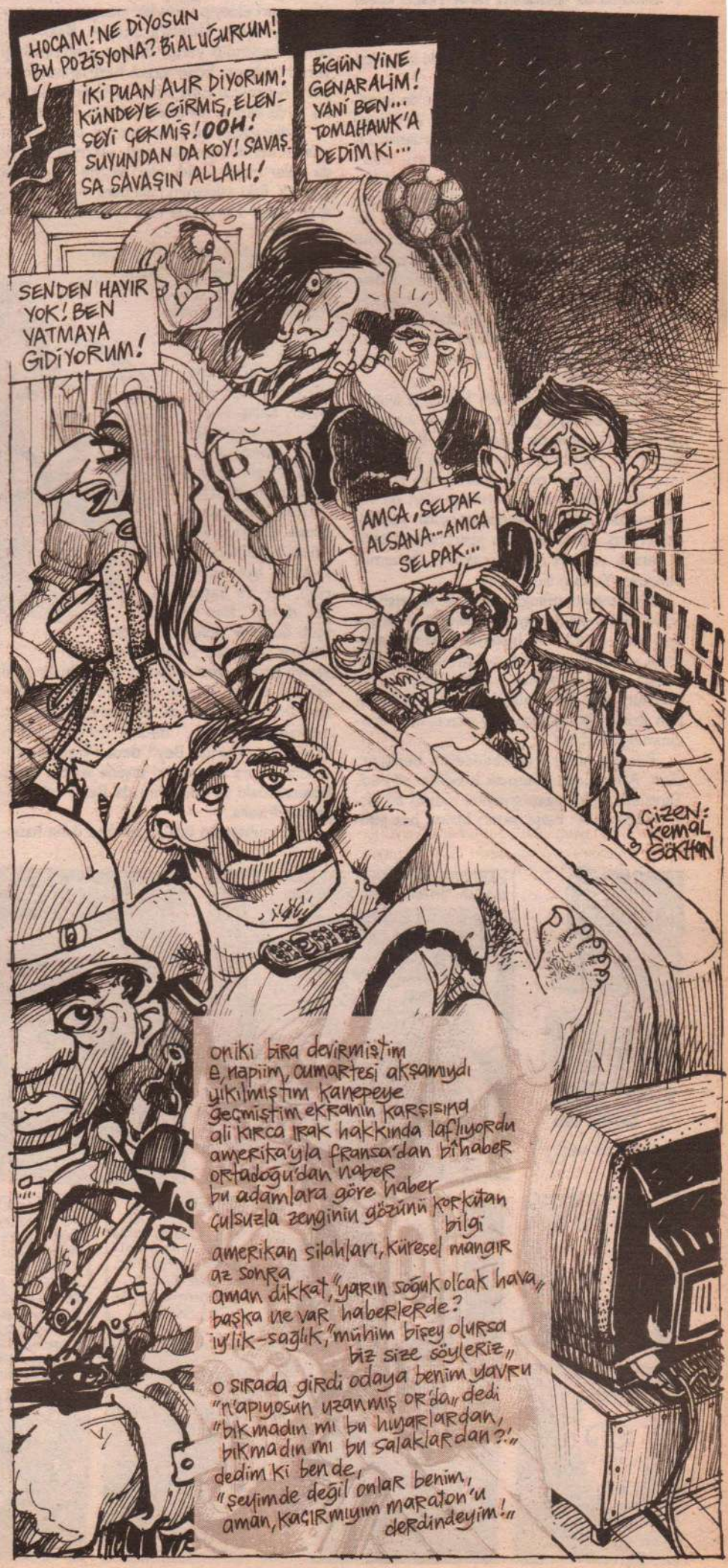
Yeni projeleriniz var mı?

- Çok iyi bir projem var. 'Yuvaya Dönüş' diye bir hikaye. Uludağ film şirketi yapıyor filmi. Ben başrolü oynuyorum. Kötü bir adamın dönüşü anlatılıyor. Ben filmin yarısına kadar, şu ana kadar yaptığım kötülüklerin aynısını yapıyorum. Filmin yarısında olduğu gibi bir dönüş var. Kötü adam bir anda filmin en iyi adamı oluyor, bütün malını dağıtıyor, yeni bir hayata başlıyor. Bütün herkesin iyiliğine koşan bir adam. Zeynel Seymen senaryosunu yazdı. Ben ilk defa yöneteceğim aynı zamanda. Çok güzel bir hikaye. Ramazanda, kandil gecelerinde, bayramlarda bütün televizyonların oynatacağı bir film. İnşallah, çıksın da bir de iyi Nuri Alço'yu görsünler. H

ŞARKILAR SENİ SÖYLER

Jai raté Télé-Foot AMAN, KAÇIRMIYIM MARATON'U

Söz Müzik: RENAUD türkçe söyleyen: Ragıp Duran

Aşk Yazarlığı Alıştırmaları

HÜRKAT NAZAROĞLU

Kullanacağım kelimeyi mazur görün, çok fırlama bir asistanım vardı. Fason köşe yazısı işlerini çoğu zaman ona verirdim. Onunla aynı dönemde işe aldığım sekreterim Bekir Hanım'ı ise maalesef pek zeki bir arkadaş olarak hatırlamıyorum.

Öğünmek gibi olmasın, Türkiye'de internet bağlantısının önemini kavrayan ilk şirketlerden biri Nazaroğlu Edebi Danışmanlık Limited'tir. Ancak Bekir Hanım şirkete internet bağlantısı getirdiğime pişman etmişti beni. Sanal alemde dolaşan ne kadar kötü espri varsa hepsini bana gönderir, sonra gelip bir de sözlü olarak anlatırdı: "Gördünüz mü Hürkat Bey, adam tabelaya 'boyalı ayakkabı boyanır' yazmış.. Gördünüz mü Hürkat Bey, adam kamyonun arkasına 'I love you' yazacağına 'I lovo you' yazmış.. Fıkrayı gördünüz mü Hürkat Bey, Pekin genelevinde bir kadın isteyene, yanında komple yedek parça seti de veriyorlarmış.."

Fırlama asistan ve Bekir Hanım'la aklıma mukayyet olmaya çalışarak mesai yaptığım günlerde büroma bir adam geldi. Büyük bir gazetenin Washington bürosunda çalışıyormuş, köşe yazarı olarak Türkiye'ye çağırılmış. Amerikan stand-up mantığından da yararlanarak esprili ve fantastik yazılar yazmak istiyormuş. Ayrıca mizahla gustonun birleştiği yemek yazıları da yazacakmış. Denemiş, olmamış. Yardım istiyormuş.

Her zaman olduğu gibi açık konuştum: "Çok iddialı bir işe niyetlenmişsiniz. Açıkçası ben sizde öyle bir işi hakkıyla yapacak kapasiteyi ve zekayı görmedim. Ama birçok kapasitesiz ve vasat zekalı meslekdaşınız hem meşhur oldu hem büyük paralar kazandı. Ben sizinle uğraşamam, çok ısrarlıysanız asistanım ilgilenebilir."

Büroyu hemen terkedeceğini bekliyordum. Asistanımla tanışmak istediğini söyledi. Tanıştılar ve lafı uzatmayayım, müthiş bir üçlü oluşturdular: Köşe yazarı birkaç not gönderiyor, asistan o notların arasına kendi uydurduğu ya da sağdan soldan tırtıkladığı bir sürü espri ekleyip uzun bir yazı yazıyor, sonra yazıyı Bekir Hanım'a okuyor, Bekir Hanım'ın beğendiği yerler kalıyor, beğenmediği yerler atılıyor, köşe yazısı hazırlanmış oluyor.. Asistan arasıra ciddi görünen siyasi çıkış ya da ekonomik analiz yazıları da yazardı..

Köşe yazarı bu yolla meşhur oldu. Bizim asistan kendi bürosunu açtı, sekreter olarak da Bekir Hanım'ı aldı. Her ikisiyle de dostça ayrıldık. Eski asistanım hâlâ beni arar, akıl danışır. Bekir Hanım da hâlâ internet esprileri gönderir.

Bu muhteşem üçlüyü son günlerde iki kez hatır-ladım. Köşe yazarı savaşı yorumlamak için bir televizyon prog-ramına telefonla bağlandığında ve bu yazıyı hazırlamak için arşivleri karış-tırırken. Köşe yazarı televizyonda konu-şurken çok küstah bir tavırla "Savaşa karşı çıkan bütün tezleri sıralayın da hepsini cevaplayayım, evet dinliyorum, var mı başka tez, yok di mi.." filan dedi. Üstüne de abuk sabuk bir şeyler söyledi. Vasat altı zekasının daha da geriye gittiğini gözlemledim. Sonra bizim eski asistanı arayıp "Bunun yazılarını sen yazıyorsun, konuşmalarını da sen hazırlasana. Hiç değilse vasat olur.." dedim. Eski asistanım "Sormayın Hürkat Bey" dedi, "transfer olduktan sonra bir yerleri tavana vurdu, savaş konusundaki zırvalıklarını da Bekir bile beğenmedi valla.."

Bu muhteşem üçlüyü bir kez daha hatırlamama vesile olan arşiv karıştırma işine gelince... Aşk uzmanı-aşk yazarı olmak hevesiyle bizim büroya başvuranlar için, Türkçe ders kitaplarındaki gibi alıştırmalar hazırlardım. Biriken kağıtları asistanımla Bekir Hanım dosyalamışlardı vaktiyle. Sonra dosyalama işini sürdürdük. Bu yazıyı yazmadan önce o dosyaları karıştırdım işte. Kimler gelmiş, kimler geçmiş Nazaroğlu Edebi Danışmanlık Limited'in kapısından.

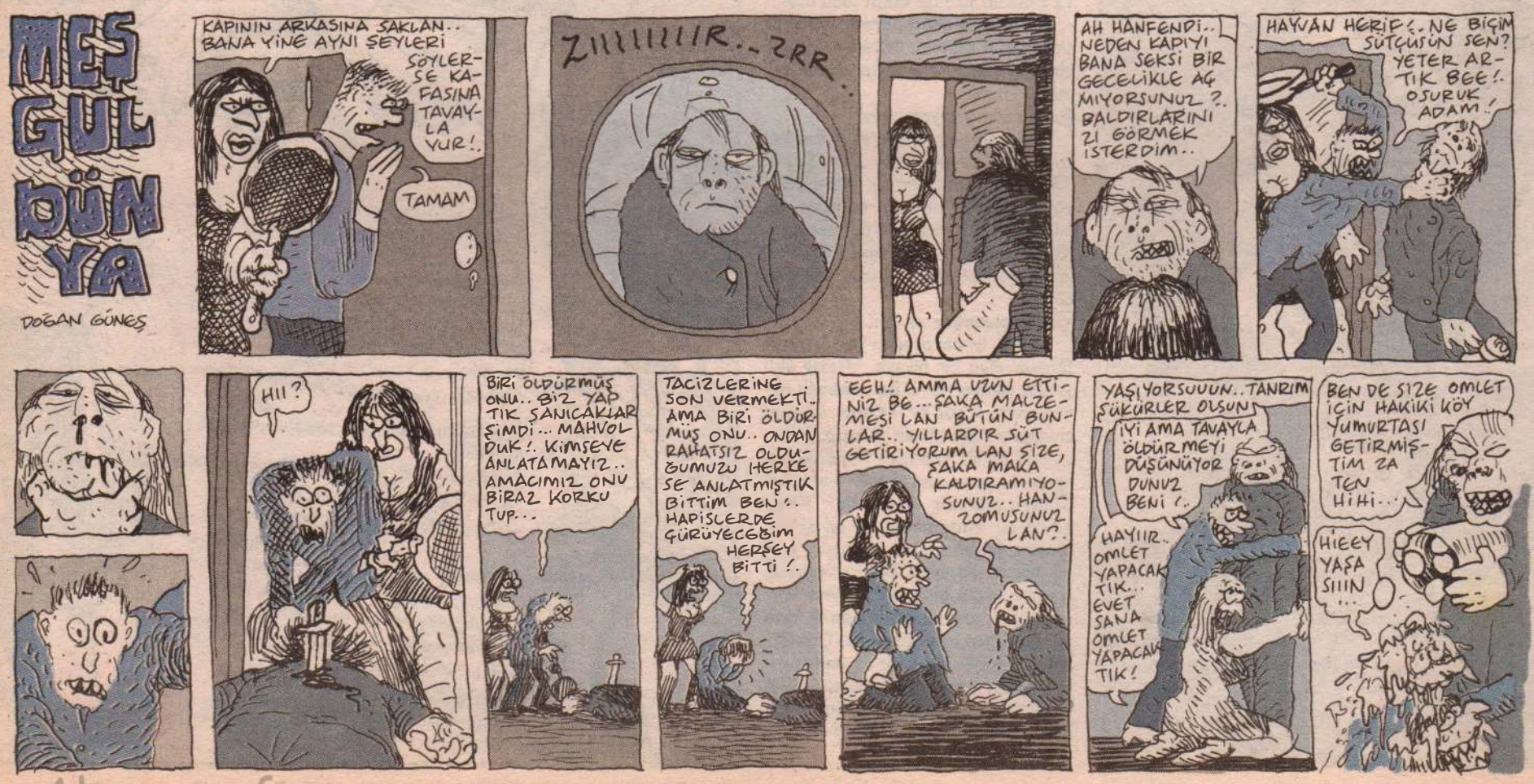
"Aşk yaşamın anlamıdır. Aşk hiçbir zaman pişman olmamaktır. Aşk nereye baksan onu görmektir." Bunları yazan genç bir hanımdı. Kendisine özgün şeyler yaratması gerektiğini söylemiştim. "Deneyeceğim" diyerek gitti, bir daha gelmedi.

"Aşkın her dönemde çok önemli bir sorun olduğu yönünde bilgiler geldiği öğrenildi. Aşk soru-nunu masaya yatırma zamanının geldiği ve bu yöndeki çalış-maların bir an önce başlatılması gerek-tiği vurgulandı. Aşkın önümüzdeki dönemde daha da yoğun biçimde tartışılacağı belirtiliyor." Bunları yazan, bir politika muhabiriydi. Üslubunda köklü değişiklikler yapmasının şart olduğunu söylemiştim. "Deneyeceğim" diyerek gitti, bir daha geri gelmedi.

"Aşk bir insanı reel değeriyle değil, şişirilmiş nominal değeriyle görmektir. Bir insanı over-rated etmektir. Elimizde patlayacak kağıtları toplayarak piyasayı yükseltmektir aşk." Bunları yazan, hem piyasa adamı hem derinlikli şehir insanı imajı edinmek isteyen bir borsacıydı. Yazdıklarının aslında ilginç olduğunu ama üslubunu ve bakışını biraz değiştirmesi gerektiğini söyledim. "Deneyeceğim" diyerek gitti, yine geldi, yine geldi, son gelişinde kendisini çakıyla kovalamak zorunda kaldım. O zamanki sekreterim Çetin Hanım'la ilişki kurduğunu ise çok sonraları öğrendim.

"Kasıklarının şehvetle değil, ödünç alınmış yağmurlarla ıslandığını bilmezden gelmektir aşk. Her sevişmede yaşanmışlıkların biraz daha tükendiğini, kenetlenmiş gibi görünen bedenlerin boşlukta umarsızca sallandığını ıskalamaktır. Bile bile ıskalamak.. Onun içine boşalırken aslında senin içinin boşaldığını, hiçleştiğini, evet, yapış yapış hiçleştiğini görüp de, kör bir karanlığın sahte huzuruna, avuntusuna sığınmaktır." Bunu yazan, orta yaşı bulmuş bir adamdı. Evvelden de epeyi yazmışlığı çizmişliği vardı. Kendisine yazdıklarının trendi çok iyi yakaladığını, hemen yayınevini arayacağımı ve ödemeyi kitap basıldıktan sonra yapabileceğini söyledim. "Kitap ne zaman basılır?" diye sordu. "Yine de birkaç ayı bulur" dedim. "Bu kitaba kadınlar büyük ilgi gösterir, değil mi?" diye sordu. "Kesinlikle!" dedim. "Yaa, şu aralar çok yalnızım da.. Madem birkaç ay sürecek., kitap basılmadan da bu dosyayı çevrenizdeki kadınlara okutur musunuz?" diye sordu. Böyle küstahlıklara alışkındım ama o an kendimi kaybedip "Ben pezevenk miyim ulaaann!" diye bağırmış ve tekme tokat saldırmışım. Araya o zamanki sekreterim İbrahim Hanım girdi, sakinleştim. Kitabı yayınevine gönderdim. Yalnızlık çeken adam çok ünlü bir yazar oldu; bir daha o açıdan yalnızlık çektiğini sanmıyorum. İbrahim Hanım'la da tek gecelik bir yakınlaşmaları olmuş galiba..

Geçen sayıdaki yazımda, "gelecek hafta alıştırma yapacağız" demiştim. Bilmem farkında mısınız, yaptık. Alıştırmalara ve metin üzerinde çalışmalara önümüzdeki hafta da devam edeceğiz.

Akşamsefası

HAYVAN ART BAHÇESİ

İstiklal Caddesi Turhol Han No:373 Kat:4 Daire:7 / 80800 Beyoğlu - İstanbul

Ben Bu Sa-Va-Şa Kar-Şı
Hiç-bir Şey His-Set-mi-yorum
Dok-tor Bey
Evet, ben bu savaşa karşı ne olumlu, ne olumsuz, ne iyi, ne kötü, hiçbir şey hissetmiyorum... Zorla değil ya, gelmiyor içimde herhangi bir şey hissetmek, bir tepki göstermek... Hayır, ülke ortalamasına göre çok hassas, çok duyarlı biriyim... Kendimle ve sevdiklerimle barışığım... İyi bir film, iyi bir roman, iyi bir şarkı duygulandırır beni... Ama bu savaş çok boktan, çok ahmakça, iler tutar yanı yok. Hayır, hiçbir tarafı tutmuyorum, ne güçlünün yanındayım, ne de güçsüzün. Davetsiz olarak hayatıma giren bu olaya kayıtsız davranıyorum. Hem sağcı, hem solcu çevrelerden hamasi nutuklar atanları dinlemiyorum. Amerikalılardan çok Amerikancı, Iraklılardan çok Irakçı olan iki zihniyeti de kınıyorum.
Savaşa Hayır mitingleri yapan insanları da doğrusu samimi bulmuyorum. Bunların hepsini sonuca etki yapmayacak küçük vidcan rahatlamaları olarak görüyorum. Aptal değilim, duruma teknik açıdan bakıyorum. Duyarlılık bir rol, bir poz değildir. Duyarlılık bir reflekstir. İnsan 'hımm, savaş çıktı, duyarlı bir insan olup bu olayı protesto edeyim' diye düşünmez, refleks halinde, birden bire kendini ortaya atar.
Çünkü bir insan gerçekten bir şeyi istiyorsa ve o şey olmuyorsa, kendisini unutur, kendisine zarar verir, kendisini en üst kattan aşağı atar, şehrin meydanında yakar. Gerisi palavradır. Yalancı tepkilerdir. Bu savaş biter ama varolan, yapılagelen gösteri biçimleriyle bitmez.
Dünyadaki tüm insanlar aynı anda bir günlüğüne McDonalds'a gitmese, Coca cola, Marlboro içmese, Mercedes araba almasa, televizyon, film seyretmese, gazete okumasa, prezervatif kullanmasa, benzin almasa, sakız çiğnemese, para biriktirmese, kredi kartı kullanmasa, tıraş olmasa, giysi giymese, tatil
yapmasa, maça gitmese bu savaş biter. Ama insan tüketimden vazgeçemiyor.
Yapılan bu gösteriler insanlığı çaresizliğe itmekten öteye gitmiyor. Çünkü bir sonuç alınamıyor, savaş durmuyor.
Muhalefet akıllı, dürüst ve içten yapılmalı. Bir mizah dergisi verdiği savaş karşıtı posterle fotoğraf çektirenleri dergi sayfalarında yayınlıyor. Bunun savaşa karşı çıkmakla uzaktan yakından ilgisi nedir soruyorum.
Bu rant, değildir de nedir?
Ayrıca o mizah dergisi duyduğuma göre Türkiye'nin en büyük matbaalarından birine sahipmiş. Bilmem kaç bin metrekare alana yayılmış matbaa sahibi bir bağımsız yayın nasıl olunuyor merak ediyorum. Bu mektubun aynısını o mizah dergisine gönderdim ama yayınlamadılar, onun için Hayvan'a ' gönderiyorum. Hayvan'da yer yer dökülüyor ama Hayvan da bir şey insana umut veriyor. Her hafta bambaşka bir dergi yapıyorlar, bir devinim, bir daha iyiyi bulma çabası var. Bu okurların gözünden kaçmıyor. En mühimi Hayvan okuyucularına güven veriyor, içten davranıyor. Savaşa karşı haftalarca soğuk durması ve arka arkaya iki içten savaşlı sayı yapması yetti bana. Hayvan, yıllardır kullanmayı unuttuğum bazı organlarımı bana hatırlattığı için beğeniyorum.

Ezgi Can
Ankara

Sevgiliye
Mekanize ve hijyen hayatlar,
ve plastik duygular...
Şehir trafiğinde akar akar akar.
İnsanlar bir çöplükte yaşar
Ama içlerinden yalnızca bazıları
Başını kaldırıp yıldızlara bakar
Savaşta ilk önce aşk ölür sevgilim
Bir siyah poşettir herşeyden geriye kalan
Yaratanın kulağında bir küpedir aşk.

Birisi
İnebolu

Geride Kalan
Ne Öküz kaldı o günlerden
Ne kargo
Ne lise defterlerim var artık
Ne damla...

Öztürk
Adana

Ola ki!
ah şuraya bir sandalye koysam
yanında da ben dursam
oldu mu sana enstelasyon?
ola ki seni görsem
penceremden yalnızlıklarım düşerken,
tane tane
kilo kilo, katmer katmer
yine de baklava gelir aklıma
şaşarım doğrumu ve apansızım...

Refik Akbaş
Rize

Çocukluk
İnançlarımızı köreltmekten başka bir şey değildi yaptığınız
Meşruyken her türlü inançsızlık,
kitapsızlık sürüden
ayrılan bizler suçluyduk.
Yaşamak için savaşırken bir yandan
bir yandan da savaşın ne olduğunu anlamaya çalışan
çocuk yanımız hep hayattaydı.
Çünkü çocukluk zaman mekân tanımazdı.

Gökhan Korkusuz
İstanbul

Tetanos
Aylardır her gece
Elimde bir çivi
Yumruğumla çaktım
Belleğimdeki hayalini
Arttıkça arttı
Duvarlarda çiviler
Paslandı da bir kısmı
Ve belleğimdeki gülüşün
Tetanos oldu şimdi.

Erol Çelik
Trabzon

Sigara
Kaygıların artıyor, sen aynı kısır döngülerdesin. Ne'lerle, kim'lerle, niçin'lerle boğuşmakla geçiyor zamanın. Bir sigara daha yakıyorsun, konuşuyorsun... Her şey boş geliyor, konuşmak da. Ama hala konuşuyorsun. Gözün küllüğe takılıyor. İkinci sigaran da bitmiş. Sen aynı kaygılardasın.

S.Cem Baskın
Samsun

99 Yazıydı
99 yazıydı
askılı eteğinle
yitirdim seni.
türü tükenmiş
bir çiçektin
vazomun
kirlenmişliğinden
kentimin yıkılmış
ve yapılmamışlığından
kaçtın

Halil Alsat
İzmit

Dün akşam
31 çektim peçeteye.
Sobaya attım,
Yandı.
Kül oldu.
Duman oldu.
Sabah kalktığımda
tüm şehir cenabetti

Erdal Kekeç
Muğla

Salgın
Hassas ama gerçek olan,
Yaşamı acı kılandır.
Yaşamı sona eren,
Gerçek hassasiyeti
Bulandır.

Sinan Çelik
Diyarbakır

Kış İçin
Ağaçlar
Bizden daha cesur
Biz giyinirken
Onlar soyunuyor
Sonbaharda

Mehmet Şaman
Ankara

Sevinç
dün güneşe dokundum
öyle üşüdüm ki...
neyse boşver bunu
zaten yalan söylüyorum
sen neler yapıyorsun
bayağı gelişmiş vücudun
dur... evet evet anlıyorum

M.Fatih Çelikkaya
Erzurum

Aforizmalar
* İnsan ne kadar özgürse o kadar yalnızdır.
* Bugün yarın hep dündür.
* Mutluluk mutsuzluğun tadını çıkarmaktır.
* En büyük yanlış, en büyük yanlışı iki kere yapmaktır.

Polat Onat
Elazığ

Kurtarıca
İnsanları insanlardan kurtarmaya çalışan kendini kurtarmaktan aciz olan insanlara denir.

Alper Kanık
Ankara

Makro alanda aşkım
Mikro birimde param var.
Yüreğinden yüklü miktar,
Kredi alabilir miyim?

Mert Yüksel
Denizli

Sevişirken gözüm kararır
kural hatası yaparım.

Tarih yazmaz
Ayrılırken
Susma hakkını
Kulananları

Üzerimde
bıraktığın etkiyi
estetik cerrahi
bile silip atamaz

Onur Ağlıç
İzmir

Irak'ın çöllerinde,
Yitiyor insanlık
İnsanlığa sunulan bombalar
Duman gösterileriyle çıkıyor sahneye
Tıpkı bir assolist gibi.

Ali Ulubay
İzmir

Şeytan Tırnağı
o kadar dışlanmış
ve hüzünlü duruyor ki
tırnak makası garda
kimse tenezzül etmiyor
onu cebine atmaya

koca burunlu, esmer
top suratlı,
bir genç kız
kurbağa prens'e
bakar gibi
gülümsedi
tırnak makasına

Barış Sensoy
İstanbul

Amerika
"Defol git benim yurdumdan/ Amerika katil katil/ Yıllardır bizi sömürdün/ Amerika katil katil... Devleti devlete çatar/ İt gibi pusuda yatar/ Kan döktürür silah satar/ Amerika katil katil.../ Bunca milletlere yazık/ Sömürülmüş bağrı ezik/ Seni seven kanı bozuk/ Amerika katil katil.../ Mahzuni der Türk milleti/ Çekip gitsin elin iti/ Demedim mi bunlar kötü/Amerika katil katil...
Yıllar önce...
Vietnam savaşında yazılmasına rağmen ne kadar da güncel değil mi.

Ender Bıyıklı
Bursa

2050
yapay zeka icat edildikten sonra,
her eve girecek.
gün geçmeyecek muhabbetsiz.
ama bir de elektirik parası var.
ki o zaman olacak kilovatı bin para.
nasıl kıyar insan dostunu
elektrik pahasına kapatmaya.

Serkan Kaptan
Ankara

Damdan düştü bir kurbağa, titretti kuyruğunu, onu gören jandarma defnetti mezarına, mezarını kazdılar, mezar taşına şöyle yazdılar, damdan düştü bir kurbağa...

Görkem Yanık
Çanakkale

Ayna
Hayatımı söylemesin bana
Dost değildir papağan ayna
Kırılsın ayna,
dağılsın sır!..

Bamye Akdan
İstanbul

Neredesin
"Yanımda ne arıyor?" demediğim tek sevgilimdin sen, elini tutmaktan, kokusunu almaktan, dudağını öpmekten en çok haz ettiğim sevgilimdin... Beni eleştirmesine, beni suçlamasına, beni yargılamasına izin verdiğim tek sevgilimdin... Neden içkime de karıştırmadım ki seni? Neden bir tek içki yüzünden dinlemedim ki? Neden seni sinema çıkışı eve bırakıp da, kendim sabahlara kadar içtim ki? Doğrusu; çok hasretlendim sana. Ayrıldıktan sonra "neden yanımda yok ki?" dediğim tek sevgilimsin sen...

Alkolik Kanarya
Ankara

Bu bir evlilik ilanıdır
Anlayacağınız gibi 'tüm çöpçatan ga eteler' fos çıktı. İşte bu yüzden yakınım, aile dostumuz 'Hayvan Dergisi' aracılığıyla son kez şansımı deniyorum. Nasılsa 'Trajedinin en üst safhası komediymiş, 31 yaşında 1.73 boy, 76 kilo ölçülerinde Muğla'da memur bir beyim(boğayım). İlgili hatunlara(ineklere) duyurulur. Kendime ve aday adaylarına bol şans. 24 saat uygunum. Yer ve iklim şartları mesele değil.
0 544 766 01 48

Arzulu Boğa
Muğla

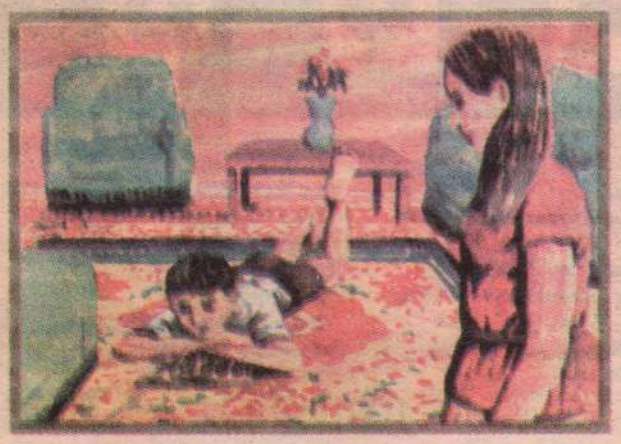
28 Mart 2003 Cuma • **Haftada Bir Yayınlanır** • **İmtiyaz Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:** Metin Üstündağ
Genel Yayın Yönetmeni: Metin Üstündağ • **Editörler:** Hatice Meryem, Ferzende Kaya • **Asistan:** Evren Barın
Grafik Tasarım: Serdar Karataş • **Genel Müdür:** Orhan Açar • **Satış Müdürü:** Cüneyt Aydın
Adres: İstiklal Cad. Turhol Han. No:373 Daire:7 Beyoğlu/İSTANBUL • **Tel:** 0212 293 32 77 - 78 • **Fax:** 0212 293 32 79
ISSN 1303 - 944X • **Yayıncı:** PAK Basın Yayın • **Baskı:** Ilıcak Matbaası (0212 880 40 75) • **Genel Dağıtım:** DPP (0212 622 22 22)

Aksamsefası

Not: Eksik sayılar ve abonelik için **(0212) 293 32 77 - 11/12**'den **Mustafa Danacı Bey**'i arayabilirsiniz.

ÜNİTE İKİ - Serbest Okuma Parçası

met üst

- "ben mutluyum" *cümlesi hangi zaman formundadır*

- şimdiki zaman

- *hayır*

- gelecek zaman

- *hayır*

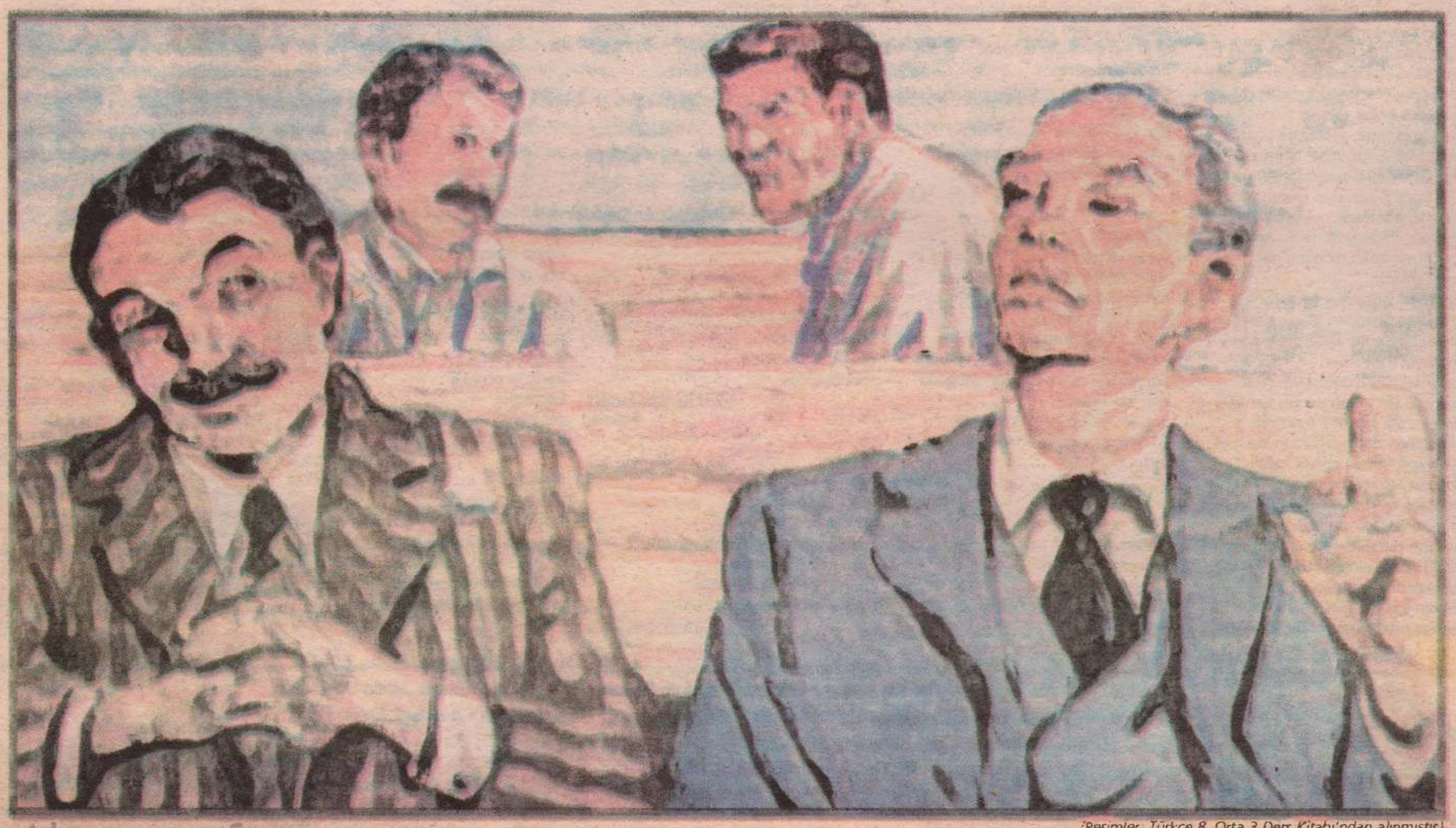
- geniş zaman

- *hayır*

- zaman zaman

- *evet*

(Resimler Türkçe 8, Orta 3 Ders Kitabı'ndan alınmıştır)

Akşamsefası